

Sprawozdanie z realizacji Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój za 2018 rok

Spis treści

1. IDENTYFIKACJA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z WDRAŻANIA.....	4
2. PRZEGLĄD WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO	5
2.1 Analiza postępu finansowego i rzeczowego.....	5
2.2 Informacja na temat instrumentów finansowych i wskaźników.....	7
3. WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ	7
3.1 Przegląd wdrażania.....	7
3.2 Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla programu	11
3.3. Cele pośrednie i końcowe określone w ramach wykonania	13
3.4. Dane finansowe	13
4. PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI.....	13
5. INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA INICJATYWY NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH, W STOSOWNYCH PRZYPADKACH.....	17
6. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA	17
7. STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ	19
8. SPRAWOZDANIE Z WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	20
9. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH	20
10. POSTĘPY W PRZYGOTOWANIU I WDRAŻANIE DUŻYCH PROJEKTÓW I WSPÓLNYCH PLANÓW DZIAŁANIA	20
10.1. Duże projekty.....	20
10.2. Wspólne plany działania.....	21
11. OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO	21
11.1 Realizacja celów w podziale na osie priorytetowe.....	21
11.2 Szczegółne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji.....	28
11.3 Zrównoważony rozwój	29
11.4 Sprawozdawczość w zakresie wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmiany klimatu...	30

11.5 Rola partnerów we wdrażaniu programu	30
12. OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA ZGODNIE Z ART. 111 UST. 4 akapit pierwszy lit. A) i b) ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013	32
12.1 Postępy w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystania wyników ewaluacji.....	32
12.2 Wyniki działań informacyjnych i promocyjnych funduszy polityki spójności prowadzonych w ramach strategii komunikacji	34
13. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH	36
14. INFORMACJE DODATKOWE.....	36
14.1 Postępy w realizacji zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego, w tym rozwoju regionów, które cierpią na skutek sytuacji demograficznej oraz stałych lub naturalnych niekorzystnych warunków, zintegrowanych inwestycji terytorialnych, zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach programu operacyjnego.....	36
14.2 Postępy w realizacji przedsięwzięć mających na celu zwiększenie zdolności instytucji i beneficjentów w państwach członkowskich w zakresie zarządzania funduszami i korzystania z nich	36
14.3 Postępy w realizacji wszelkich przedsięwzięć międzyregionalnych i transnarodowych.....	37
14.4 Wkład w strategię makroregionalną i strategię morskie	37
14.5 Postępy w realizacji przedsięwzięć w dziedzinie innowacji społecznych.....	38
14.6 Postępy we wdrażaniu działań w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb obszarów geograficznych najbardziej dotkniętych ubóstwem lub grup docelowych najbardziej zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem społecznym, zwłaszcza w odniesieniu do społeczności zmarginalizowanych i osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz młodych ludzi, którzy nie pracują, w tym, w stosownych przypadkach, wykorzystane środki finansowe.....	38
15. INFORMACJA FINANSOWA NA POZIOMIE OSI PRIORYTETOWYCH I POZIOMIE PROGRAMU.....	38
16. INTELIGENTNY, TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU	38
17. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA — RAMY WYKONANIA.....	39
18. INICJATYWA NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH	40
19. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW DO SPRAWOZDANIA	40
20. SPIS TABEL ZAŁĄCZONYCH DO SPRAWOZDANIA	40

1. IDENTYFIKACJA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z WDRAŻANIA

CCI	CCI 2014PL16RFOP001
Nazwa programu	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój
Wersja	1
Rok sprawozdawczy	2018
Data zatwierdzenia sprawozdania przez Komitet Monitorujący	26.06.2019 r.

2. PRZEGLĄD WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO

2.1 Analiza postępu finansowego i rzeczowego

Stan wdrażania POIR

- pozytywnie oceniono pod względem formalnym 16 926 wniosków o dofinansowanie o wartości wkładu UE 18 962 149 409,13 EUR (81 590 336 477,62 PLN)¹, tj. 220% alokacji POIR²,
- zatwierdzono 5 561 wniosków o dofinansowanie o wartości wkładu UE 6 492 703 872,92 EUR (27 936 806 224,39 PLN), tj. 76% alokacji POIR,
- podpisano 4 533 umowy o wartości wkładu UE 5 729 079 506,51 EUR (24 651 083 300,60 PLN), tj. 66,5% alokacji POIR,
- zatwierdzono 18 159 wniosków o płatność o wartości wkładu UE 1 251 600 315,73 EUR (5 385 385 838,54 PLN), tj. 14,5% alokacji POIR,
- do KE zawnioskowano o środki w kwocie 1 916 mln EUR (tj. 22,2% alokacji EFRR) i otrzymano refundację w kwocie 1 652 mln EUR (tj. 19,2% alokacji EFRR).

Konkursy

W 2018 r. ogłoszono 27 konkursów na kwotę 1 729 mln EUR (7 440 mln PLN) i kontynuowano 7 naborów ogłoszonych w 2017 r. na kwotę 418 mln EUR (1 800 mln PLN).

W 2018 r. zakończono realizację 35 konkursów na kwotę 2 275 mln EUR (9 790 mln PLN). 3 konkursy na kwotę 109 mln EUR (470 mln PLN) rozpoczęte w 2018 r. kontynuowano w 2019 r.

Projekty pozakonkursowe

Szczegółowe informacje nt. projektów pozakonkursowych zawarto w rozdziale 3.1, 11.1 oraz w Zał. I.

Krajowe inteligentne specjalizacje (KIS)

Szczegółowe informacje nt. krajowych inteligentnych specjalizacji zawarto w Zał. III.

Ocena tempa wdrażania POIR

Na koniec 2018 r. zakontraktowano ponad 66% środków dostępnych w programie, co sugeruje, że tempo wdrażania jest adekwatne do okresu, jaki pozostał do końca kwalifikowalności wydatków. Program wdrażano sprawnie i w 2018 r. nie wystąpiły znaczące problemy w jego realizacji. Na bieżąco prowadzono analizy wykorzystania alokacji w poszczególnych działaniach i podejmowano decyzje o uruchamianiu kolejnych konkursów bądź realokacji środków do instrumentów, w których ich wykorzystanie będzie bardziej efektywne.

Poziom płatności również jest adekwatny do poziomu realizacji dominujących w programie, wieloletnich projektów badawczych. Płatności będą przyspieszały w kolejnych latach. Nie jest zagrożona realizacja certyfikacji na poziomie wynikającym z zasady n+3.

IZ widzi potrzebę ponownego oszacowania wartości docelowych wskaźników w programie z uwagi na fakt, iż czynniki przyjęte do szacowania wartości docelowych takie jak: średnia wartość projektu czy alokacja na instrument, w trakcie wdrażania programu uległy zmianie w stosunku do wartości przyjętych na etapie programowania. Obserwacje IZ zostały potwierdzone w ewaluacji mid-term POIR.

Rozkład projektów

¹ Dane prezentowane w oparciu o wprowadzone informacje do Centralnego systemu teleinformatycznego za pomocą aplikacji głównej SL2014 z bazy „zamrożonej” na koniec IV kwartału 2018 r. Do wyliczenia danych finansowych w kwocie wyrażanej w EUR Instytucja Zarządzająca przyjęła kurs 1 EUR = 4,3028 PLN. Wyjątek stanowi kwota środków wnioskowanych do KE, w której przyjęto rzeczywiste kursy tj. kwoty z deklaracji przeliczono wg kursów miesięcznych KE stosowanych do celów certyfikacji.

² Alokacja na program wynosi 8 613 929 014 EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

✓ *wg rodzajów beneficjentów*

Główną grupą beneficjentów są przedsiębiorcy, którzy realizowali 4 383 projekty³, stanowiące 88,82% wszystkich przyjętych do realizacji projektów. Sektor MSP realizował 78,06% projektów, w tym: mikroprzedsiębiorstwa – 29,79%, małe przedsiębiorstwa – 26,04%, zaś średnie przedsiębiorstwa – 22,23%. Duże firmy realizowały 10,76% projektów.

Przedsiębiorcy realizowali projekty o wartości dofinansowania UE 4 161 mln EUR (17 905,88 mln PLN), co stanowiło 72,64% przyznanego dofinansowania UE. Projekty o największej wartości dofinansowania UE realizowane były przez duże przedsiębiorstwa – 20,23% przyznanego dofinansowania. Mikroprzedsiębiorstwa uzyskały 18,48% dofinansowania, a średnie 18,28%. Udział małych przedsiębiorstw wynosił 15,65% wartości dofinansowania UE. Projekty o największej średniej wartości dofinansowania UE realizowały duże przedsiębiorstwa - ok. 2,18 mln EUR. Średnia wartość projektu dla podmiotów z sektora MSP wynosi ok. 779 tys. EUR.

Pozostałe 552 projekty o wartości dofinansowania UE 1 567,63 mln EUR (6 745,21 mln PLN) realizowały m.in. fundacje, państwowe jednostki organizacyjne, organy administracji rządowej, instytuty badawcze oraz uczelnie. Większość środków unijnych z tych projektów finalnie trafi do przedsiębiorców, jako ostatecznych odbiorców wsparcia.

✓ *w podziale na sektory gospodarki*

W oparciu o klasyfikację PKD 2007 najwięcej projektów realizowały przedsiębiorstwa z sektora *przetwórstwa przemysłowego* (44,19% wszystkich realizowanych projektów; 33,66% wartości dofinansowania) oraz *przedsiębiorstwa usługowe* (44,17% wszystkich realizowanych projektów; 50,98% wartości dofinansowania).

Wśród *przedsiębiorstw usługowych* największą grupę stanowiły podmioty prowadzące działalność w zakresie *usług wysokiej technologii* (21,40% wszystkich realizowanych projektów), w szczególności w zakresie *badaw naukowych i prac rozwojowych*. Pod względem wartości dominowały podmioty prowadzące działalność w zakresie *pozostałych usług opartych na wiedzy* (29,35% wartości dofinansowania), w szczególności w zakresie *finansów i ubezpieczeń*.

W grupie *przedsiębiorstw przemysłowych* przeważały dwie grupy beneficjentów: podmioty prowadzące działalność w zakresie *przemysłu średnio- i niskiej technologii* oraz *średniowysokiej technologii* (realizujące odpowiednio ok. 24,13% i 15,54% projektów i wartości stanowiącej odpowiednio ok. 20,37% i 9,94% dofinansowania UE). W szczególności były to przedsiębiorstwa zajmujące się *produkcją maszyn, urządzeń, pojazdów, sprzętu transportowego (z wyłączeniem statków powietrznych i statków kosmicznych) i urządzeń elektrycznych* oraz z zakresu *przemysłu metalurgicznego i metalowego*, a także produkujące *chemikalia i wyroby chemiczne*.

✓ *rozkład terytorialny⁴*

Na koniec 2018 r. w regionach SR realizowanych było 83,37% projektów, na kwotę stanowiącą 64,18% przyznanego dofinansowania UE, a w regionie LR 16,63% projektów, o wartości dofinansowania stanowiącej 9,16% przyznanego dofinansowania. Projekty obejmujące zasięgiem cały kraj stanowiły 5,29% projektów, ale ich wartość stanowiła 26,66% przyznanego dofinansowania.

W regionie SR, zarówno pod względem zawartych umów oraz wartości dofinansowania dominowało województwo małopolskie (11,38% liczby umów oraz 9,66% ich wartości) i śląskie (11,32% liczby umów oraz 7,55% ich wartości). Umowy o wartości stanowiącej ok. 1% całego dofinansowania POIR zawarto w województwie lubuskim oraz zachodniopomorskim.

Średnia wartość projektu wynosiła ok. 1,26 mln EUR, w tym w regionach SR wynosiła ok. 973 tys. EUR, w regionie LR – 696 tys. EUR, a w projektach o charakterze ogólnopolskim – 6,36 mln EUR.

³ Do analizy przyjęto formę prawną beneficjenta, dlatego liczba projektów nie jest równa liczbie umów.

⁴ Do analizy przyjęto miejsce realizacji projektu. Niektóre projekty realizowane są w kilku województwach, niektóre na terenie całego kraju, dlatego liczba projektów nie jest równa liczbie umów. W związku z powyższym wartości procentowe mogą również przekraczać 100%.

2.2 Informacja na temat instrumentów finansowych i wskaźników

W ramach POIR wdrażanych jest 6 instrumentów finansowych (5 kapitałowych, 1 gwarancyjny). Na ich realizację przeznaczono łącznie 1 374 276 654 EUR (5 913 237 587 PLN), z czego wkład EFRR wynosi 895 569 927 EUR (3 853 458 280 PLN), a pozostałą część stanowi współfinansowanie krajowe prywatne.

Wszystkie instrumenty kapitałowe wdrażane są z wykorzystaniem struktury funduszu funduszy, instrument gwarancyjny wdrażany jest przez pośrednika finansowego wybranego przez IZ.

W okresie sprawozdawczym w instrumentach kapitałowych podpisywane były kolejne umowy z pośrednikami finansowymi. Na koniec 2018 r. łącznie podpisano umowy z 28 pośrednikami finansowymi (funduszami venture capital), na wartość stanowiącą ok. 50% dostępnego budżetu przeznaczonego na instrumenty kapitałowe. Do końca 2018 r. nie dokonano żadnej inwestycji w ostatecznego odbiorcę.

Więcej nt. IF oraz wskaźników, w tym ram wykonania w rozdziale 3.1, 3.2, 3.3, 4, 6, 8, 11.1, 17 i tab. 3A, 3B i 5 oraz w Zał. II.

3. WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ

3.1 Przegląd wdrażania

I oś priorytetowa *Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa*

Stan wdrażania

- pozytywnie oceniono pod względem formalnym 6 196 wniosków na kwotę wkładu UE 10 187 642 974,84 EUR (43 835 390 192,16 PLN), tj. 264,6% alokacji na oś,
- podpisano 1 421 umów na kwotę wkładu UE 2 451 324 850,8 EUR (10 547 560 567,9 PLN), tj. 63,7% alokacji na oś,
- zatwierdzono 9 453 wnioski o płatność beneficjentów na kwotę wkładu UE 493 956 939,8 EUR (2 125 397 920,6 PLN), tj. 12,8% alokacji na oś,
- do KE zawnioskowano o środki w kwocie 723 mln EUR (tj. 18,8% alokacji EFRR osi priorytetowej) i otrzymano refundację w kwocie 650 mln EUR (tj. 16,9% alokacji EFRR na oś).

Konkursy

W 2018 r. ogłoszono 8 konkursów na kwotę 813 mln EUR (3 500 mln PLN).

Projekty pozakonkursowe

W poddz.1.3.2 realizowany jest projekt pozakonkursowy - instrument finansowy *Finansowanie Funduszu Funduszy BRIdge VC*.

Poddziałanie 1.3.2: instrument finansowy: Finansowanie Funduszu Funduszy BRIdge VC

Beneficjent/podmiot wdrażający: PFR Ventures Sp. z o.o. / PFR TFI S.A

Wkład EFRR: 203 201 563,3 EUR (874 335 686,5 PLN)

Współfinansowanie krajowe prywatne: 203 201 563,3 EUR (874 335 686,5 PLN)

Do końca 2018 r. w ramach instrumentu podpisano umowy z 3 pośrednikami finansowymi. Łączna wartość wkładu EFRR zaangażowana w tych umowach wynosi 44 157 292,9 EUR (190 000 000 PLN), co oznacza wykorzystanie alokacji na poziomie ok. 22%.

W okresie sprawozdawczym rozwiązana została umowa o finansowanie instrumentu kapitałowego wdrażanego przez konsorcjum Fincrea TFI S.A/ VC3.0 Sp. z o.o. Przyczyną rozwiązania umowy było

cofnięcie przez KNF zezwolenia dla Fincrea TFI m.in. na prowadzenie działalności polegającej na tworzeniu i zarządzaniu funduszami inwestycyjnymi zamkniętymi. Tym samym podmiot ten przestał posiadać zdolność do wdrażania instrumentu kapitałowego, a uwolnione środki zostały realokowane na rzecz instrumentu wdrażanego przez PFR Ventures/PFR TFI.

Kluczowe zmiany we wdrażaniu osi (o ile były w okresie sprawozdawczym)

Dokonano zmiany kryteriów wyboru i systemu oceny projektów, a etap uzgadniania budżetu przeniesiono na etap oceny.

Opis znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów (o ile były w okresie sprawozdawczym)

W związku z warning letter KE z 14.12.2017 r., do końca III kwartału 2018 r. nie były certyfikowane wydatki w ramach I osi. Wydatki zostały certyfikowane do KE w IV kwartale 2018 r., po wdrożeniu przez właściwe instytucje działań naprawczych.

II oś priorytetowa *Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I*

Stan wdrażania

- pozytywnie oceniono pod względem formalnym 4 955 wniosków na kwotę wkładu UE 2 176 294 363,46 EUR (9 364 159 387,1 PLN), tj. 208,6% alokacji na oś,
- podpisano 1181 umów na kwotę wkładu UE 756 847 622,52 EUR (3 256 563 950,18 PLN), tj. 72,6% alokacji na oś,
- zatwierdzono 3241 wniosków o płatność beneficjentów na łączną kwotę wkładu UE 160 970 692,75 EUR (692 624 696,77 PLN), tj. 15,4% alokacji na oś,
- do KE zawnioskowano o środki w kwocie 300 mln EUR (tj. 28,7% alokacji EFRR osi priorytetowej) i otrzymano refundację w kwocie 249 mln EUR (tj. 23,9% alokacji EFRR na oś).

Konkursy

W 2018 r. ogłoszono 8 konkursów na kwotę 195 mln EUR (840 mln PLN). Kontynuowano nabory wniosków w 4 konkursach ogłoszonych w 2017 r. W 2018 r. przedsiębiorstwa mogły składać wnioski w ramach 12 konkursów o łącznej alokacji 342 mln EUR (1 470 mln PLN).

Projekty pozakonkursowe

Wdrażane są 4 projekty pozakonkursowe, w tym 1 w formie IF. Wszystkie umowy zostały podpisane w poprzednich okresach sprawozdawczych.

- *Sieć otwartych innowacji* (dz. 2.2) – wkład UE 29 565 632 EUR (127 215 000 PLN),
- *Instrument finansowy: Utworzenie i objęcie certyfikatów inwestycyjnych Funduszu Inwestycyjnego PFR Otwarte Innowacje Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych na rzecz wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw* (dz. 2.2) – wkład UE 97 806 196 EUR (420 840 500 PLN),
- *Centrum analiz i pilotaży nowych instrumentów inno_LAB* (poddz. 2.4.1) – wkład UE 44 490 928 EUR (191 435 567 PLN),
- *Monitoring KIS* (poddz. 2.4.2) – wkład UE 10 234 615 EUR (44 037 500 PLN).

Kluczowe zmiany we wdrażaniu osi

Dokonano zmiany kryteriów wyboru i systemu oceny projektów. Rozpoczęto realizację 2 nowych działań tj.: 2.3.5 *Design dla przedsiębiorców* oraz 2.5 *Programy akcelerycyjne*. W poddz. 2.3.2 uruchomiono konkurs umożliwiający wsparcie projektów z zakresu wdrożeń innowacji opracowanych przez jednostki naukowe w ramach usługi zrealizowanej ze środków poddz. 2.3.2.

Opis znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów

W poddz. 2.3.4 zintensyfikowano działania informacyjno-promocyjne mające na celu zwiększenie zainteresowania przedsiębiorców aplikowaniem o wsparcie.

III oś priorytetowa *Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach*

Stan wdrażania

- pozytywnie oceniono pod względem formalnym 4 512 wniosków na kwotę wkładu UE 4 682 060 616,47 EUR (20 145 970 420,53 PLN), tj. 199,6% alokacji na oś,
- podpisano 1520 umów na kwotę wkładu UE 1 673 927 598,38 EUR (7 202 575 670,33 PLN), tj. 71,4% alokacji na oś,
- zatwierdzono 4124 wniosków o płatność na kwotę wkładu UE 501 692 042,74 EUR (2 158 680 521,52 PLN), tj. 21,4% alokacji na oś,
- do KE zawnioskowano o 761 mln EUR (tj. 32,4% alokacji EFRR na oś) i otrzymano refundację 634 mln EUR (tj. 27% alokacji EFRR na oś).

Konkursy

W 2018 r. ogłoszono 5 konkursów, na kwotę 534,5 mln EUR (2 300 mln PLN). Kontynuowano nabory wniosków w 2 konkursach ogłoszonych w 2017 r. W 2018 r. przedsiębiorstwa mogły składać wnioski w ramach 7 konkursów o łącznej alokacji 802 mln EUR (3 550 mln PLN).

Projekty pozakonkursowe

Realizowanych jest 7 projektów pozakonkursowych, w tym 5 w formie IF.

- ✓ IF: *Utworzenie i objęcie certyfikatów inwestycyjnych Funduszu Inwestycyjnego PFR Starter Fundusz Inwestycyjny Zamknięty na rzecz wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw* (poddz. 3.1.1), wkład UE 181 813 309,8 EUR (782 306 309,4 PLN),
- ✓ IF: *Utworzenie i objęcie certyfikatów inwestycyjnych Funduszu Inwestycyjnego PFR Biznes Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych na rzecz wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw* (poddz. 3.1.2), wkład UE 59 917 081,4 EUR (257 811 218 PLN),
- ✓ IF: *Utworzenie i objęcie certyfikatów inwestycyjnych Funduszu Inwestycyjnego PFR KOFFI Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych na rzecz wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw* (poddz. 3.1.4), wkład UE 75 221 847,6 EUR (323 664 566 PLN),
- ✓ IF: *Utworzenie i dokapitalizowanie Funduszu Gwarancyjnego wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw* (poddz. 3.2.3), wkład UE 277 609 928,4 EUR (1 194 500 000 PLN),
- ✓ *Polskie Mosty Technologiczne* (poddz. 3.3.1), wkład UE 39 588 554,6 EUR (170 341 632,5 PLN),
- ✓ *Promocja gospodarki w oparciu o polskie marki produktowe - Marka Polskiej Gospodarki - Brand* (poddz. 3.3.2), wkład UE 30 297 857,7 EUR (130 365 622 PLN).

Kluczowe zmiany we wdrażaniu osi

Dokonano zmiany kryteriów wyboru i systemu oceny projektów. W poddz. 3.2.2 wprowadzono etapowy nabór wniosków o dofinansowanie, a w poddz. 3.3.3 wprowadzono uproszczoną metodę rozliczania wydatków.

Opis znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów

Wstrzymano realizację poddziałania 3.1.5 w obecnej formule z powodu braku możliwości terminowej realizacji projektów (powszechne opóźnienia debutów na giełdzie, długotrwałe procedury weryfikacji dokumentacji przez giełdę).

IV oś priorytetowa *Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego*

Stan wdrażania

- pozytywnie oceniono pod względem formalnym 1 237 wniosków na kwotę wkładu UE 1 832 859 703,48 EUR (7 886 428 732,12 PLN), tj. 149,9% alokacji na oś,
- podpisano 386 umów na kwotę wkładu UE 767 630 055,71 EUR (3 302 958 603,69 PLN), tj. 62,77% alokacji na oś,
- zatwierdzono 1 242 wnioski o płatność beneficjentów na kwotę wkładu UE 55 079 390,02 EUR (236 995 599,36 PLN), tj. 4,5% alokacji na oś,
- do KE zawnioskowano o środki w kwocie 86 mln EUR (tj. 7% alokacji EFRR na oś) i otrzymano refundację w kwocie 78 mln EUR (tj. 6,4% alokacji EFRR na oś).

Konkursy

W 2018 r. ogłoszono 6 konkursów, na kwotę 186 mln EUR (800 mln PLN). Kontynuowano nabór wniosków w 3 konkursach ogłoszonych w 2017 r. W 2018 r. przedsiębiorstwa mogły składać wnioski w 9 konkursach o łącznej alokacji 365 mln EUR (1 570 mln PLN).

Projekty pozakonkursowe

Realizowano 4 projekty pozakonkursowe.

- ✓ *Międzynarodowe Agendy Badawcze* (dz. 4.3), wkład UE 123 647 304 EUR (532 029 620 PLN),
- ✓ *Wsparcie zarządzania badaniami naukowymi i komercjalizacją wyników prac B+R w jednostkach naukowych i przedsiębiorstwach* (dz. 4.4), wkład UE 19 704 672 EUR (84 785 263 PLN).
- ✓ *Podniesienie poziomu innowacyjności gospodarki poprzez wdrożenie nowego modelu finansowania przełomowych projektów badawczych* (poddz. 4.1.3), wkład UE 48 526 020 EUR (208 797 759 PLN),
- ✓ *Podniesienie poziomu innowacyjności energetyki węglowej poprzez opracowanie zbioru rozwiązań dotyczących modernizacji, przebudowy lub zasad eksploatacji bloków klasy 200 MWe* (poddz. 4.1.3), wkład UE 26 771 190,6 EUR (115 191 079 PLN).

Kluczowe zmiany we wdrażaniu osi

Dokonano zmiany kryteriów wyboru i systemu oceny projektów. Ponadto, zgodnie z zaleceniem KE w dniu 2 lipca 2018 r. FNP otrzymała desygnację na IW dla dz. 4.4.

Opis znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów

W związku z *warning letter* KE certyfikacja w IV osi do końca III kwartału 2018 r. była wstrzymana. Po zastosowaniu się do zaleceń KE – certyfikacja została odblokowana.

V oś priorytetowa Pomoc techniczna

Stan wdrażania

- pozytywnie oceniono pod względem formalnym 26 wniosków o dofinansowanie na kwotę wkładu UE 83 291 750,89 EUR (358 387 745,71 PLN), tj. 54,8% alokacji na oś,
- podpisano łącznie 25 umów na kwotę wkładu UE 79 349 379,13 EUR (341 424 508,51 PLN), tj. 52,2% alokacji na oś,
- zatwierdzono 99 wniosków o płatność beneficjentów na łączną kwotę wkładu UE 39 901 250,42 EUR (171 687 100,29 PLN), tj. 26,3% alokacji na oś,

- do KE zawnioskowano o środki w kwocie 48 mln EUR (tj. 31,3% alokacji EFRR osi priorytetowej) i otrzymano refundację w kwocie 41 mln EUR (tj. 27% alokacji EFRR na oś).

Konkursy

Nie dotyczy V osi.

Projekty pozakonkursowe

Pod koniec 2018 r. została ogłoszona runda aplikacyjna, podczas której złożono wnioski o dofinansowanie na lata 2019-2020 o łącznej wartości wkładu UE 31,6 mln EUR (136 mln PLN).

Kluczowe zmiany we wdrażaniu osi

W 2018 r. prowadzono prace nad opracowaniem metodologii rozliczania wydatków według stawki jednostkowej. Wprowadzenie tej metodologii zaplanowano w ramach projektu realizowanego przez NCBR w 2019 r.

Opis znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów

W 2018 r. nie stwierdzono znaczących problemów we wdrażaniu pomocy technicznej.

3.2 Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla programu

Tabela 1. Wskaźniki rezultatu dla EFRR i Funduszu Spójności

Tabela załączona.

Komentarz do tabeli:

Dane za 2017 r. pochodzą z systemu STRATEG Głównego Urzędu Statystycznego. Dane za 2018 r. – zgodnie z cyklem gromadzenia danych statystyki publicznej – nie zostały jeszcze opublikowane.

Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB wzrosły o 0,04 p.p. w stosunku do 2016 r., co oznacza podobny wzrost jak w latach 2013-2015, w których przyrost wartości był na poziomie 0,03-0,06 p.p. - jest to jedyny wskaźnik, którego wartość od 2013 r. systematycznie rośnie.

Wzrosła również wartość wskaźnika dotyczącego udziału finansowania pochodzącego z sektora przedsiębiorstw (BES) w wydatkach sektora szkolnictwa wyższego na działalność B+R (HERD) (wzrost o 0,5 p.p. w porównaniu do roku 2016 r.).

Wartość wskaźnika dotyczącego udziału nakładów bieżących poniesionych na badania stosowane i prace rozwojowe w nakładach bieżących ogółem na B+R spadła o 1,3 p.p. do poziomu z 2015 r.

Minimalnie obniżyła się wartość wskaźnika dotyczącego udziału eksportu wyrobów wysokiej techniki w eksporcie ogółem (spadek o 0,1 p.p. w stosunku do 2016 r.).

Spadła wartość wskaźnika dotyczącego udziału przedsiębiorstw, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ogóle przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie (spadek o 3,7 p.p. w stosunku do 2016 r.).

Wskaźnik przedstawiający nakłady na działalność innowacyjną pochodzącą z funduszy kapitału ryzyka z uwagi na brak danych nie jest wykazywany przez GUS od 2011 r. Ze względu na brak monitorowania przez GUS tego wskaźnika proponuje się usunięcie go z POIR w trakcie przeglądu śródkresowego. Rekomendacja usunięcia tego wskaźnika wynika również z ewaluacji mid-term POIR.

Dane dotyczące wartości nakładów na działalność innowacyjną przedsiębiorstw w stosunku do całości nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw za 2017 r. nie są jeszcze dostępne (w 2016 r. zanotowano spadek o 0,5 p.p. w stosunku do roku poprzedniego), natomiast na koniec 2015 r. wartość docelowa

wskaźnika została osiągnięta, a na koniec 2016 r. jest minimalnie niższa (o 0,01 p.p.) od wartości na 2023 r.

Tabela 2A. Wspólne wskaźniki rezultatu dla EFS

Nie dotyczy POIR.

Tabela 2B. Wskaźniki rezultatu dla Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych według osi priorytetowej lub części osi priorytetowej

Nie dotyczy POIR.

Tabela 2C. Wskaźniki rezultatu specyficzne dla programu w odniesieniu do EFS

Nie dotyczy POIR.

Tabela 3A. Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFRR i Funduszu Spójności

Tabela załączona.

Komentarz do tabeli 3A:

Każdy wskaźnik prezentowany w tabeli 3A określany jest na podstawie wartości zadeklarowanych w umowach o dofinansowanie (prognozy przedstawionej przez beneficjentów) oraz na podstawie wartości przedstawionych w ostatnich wnioskach o płatność składanych przez beneficjentów (rzeczywiste wykonanie w oparciu o zatwierdzone ostatnie wnioski o płatność projektu).

Wyjaśnienia powodów, dla których wartości docelowe wskaźników zostały przekroczone lub są dalekie od osiągnięcia albo spadły w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego zostały zamieszczone w tabeli 3A w komentarzach bezpośrednio przy tych wskaźnikach.

Z uwagi na fakt, iż w trakcie realizacji POIR zmianie uległy założenia przyjmowane do szacowania wskaźników na etapie programowania np. średnia wartość projektów, alokacje na instrument - IZ dostrzega potrzebę ponownego oszacowania wartości docelowych wskaźników w programie.

Tabela 3B. W odniesieniu do wybranych wspólnych wskaźników produktu dla wsparcia z EFRR w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” związanego z inwestycjami produkcyjnymi — liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w ramach programu operacyjnego

Tabela załączona.

Komentarz do tabeli:

Wskaźniki w tabeli 3B zostały wykazane na podstawie ostatniego zatwierdzonego wniosku o płatność, przy czym każde przedsiębiorstwo zostało policzone tylko raz.

Wskaźniki *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie* oraz *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje występują w projektach* w ramach I, II i III osi priorytetowej.

Natomiast wskaźnik *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje* odnosi się do projektów pozakonkursowych w poddz. 1.3.2 *Publiczno-prywatne wsparcie prowadzenia prac badawczo-rozwojowych z udziałem funduszy kapitałowych - Bridge VC* oraz w dz. 2.2. *Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii*. Wskaźnik *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe* odnosi się tylko do projektu pozakonkursowego w poddz. 3.3.1 *Polskie Mosty Technologiczne*, a wskaźnik *Liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw* odnosi się tylko do projektu pozakonkursowego w poddz. 3.1.1 *Innowacje w innowacyjne start-upy – Starter*. Powyższe projekty są w trakcie realizacji, ale nie przekazano żadnych środków finansowych na rzecz przedsiębiorców w ramach tych projektów, stąd wartość wyżej wymienionych wskaźników wynosi 0.

Tabela 4A. Wspólne wskaźniki produktu dla EFS

Nie dotyczy POIR.

Tabela 4B. Specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFS

Nie dotyczy POIR.

3.3. Cele pośrednie i końcowe określone w ramach wykonania

Tabela 5. Informacje na temat celów pośrednich i końcowych określonych w ramach wykonania

Tabela załączona do Sprawozdania.

Komentarze na temat poziomu osiągnięcia celów pośrednich oraz perspektyw ich realizacji zawarte są w rozdziale 6, 11.1 oraz 17.

3.4. Dane finansowe

Tabela 6. Informacje finansowe na poziomie osi priorytetowej i programu określone w tabeli 1 załącznika II do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1011/2014

Tabela załączona.

Tabela 7. Kumulatywny podział danych finansowych według kombinacji kategorii interwencji dla EFRR, EFS i Funduszu Spójności

Tabela załączona.

Tabela 8. Wykorzystanie finansowania krzyżowego

Tabela załączona.

Tabela 9. Koszt operacji realizowanych poza obszarem objętym programem (EFRR i Fundusz Spójności w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”)

Nie dotyczy POIR.

Tabela 10. Wydatki poniesione poza obszarem objętym programem (EFS)

Nie dotyczy POIR.

Tabela 11. Alokacja zasobów między ludźmi młodymi spoza kwalifikujących się regionów na poziomie NUTS 2 w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych

Nie dotyczy POIR.

4. PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI

Badania IZ:

Ewaluacja wsparcia w ramach POIR w zakresie krajowych inteligentnych specjalizacji

Wykonawca: Policy&Action Group Uniconsult Sp. z o.o. (VII-X.2018 r.)

Cel: ocena funkcjonowania systemu realizacji POIR, w szczególności systemu wyboru projektów w zakresie wspierania KIS

Najważniejsze wnioski:

- szerokie i przekrojowe zdefiniowanie listy KIS jest uważane za zaletę wśród respondentów badania;
- niski wskaźnik sukcesu w aplikowaniu innowacyjnych projektów w obszarze rozwoju systemów informatycznych. Opis KIS 12 "Inteligentne sieci i technologie informacyjno-komunikacyjne oraz geoinformacyjne" nie obejmował większości klasycznych systemów IT. Dodatkowo w opinii respondentów obowiązujące w 2108 r. definicje innowacyjności nie uwzględniały specyfiki rozwoju innowacyjnych systemów IT, co przekładało się na niskie oceny eksperckie wniosków;

- istnieje potrzeba dokonania krytycznego przeglądu aktualnie funkcjonujących opisów KIS pod kątem wprowadzenia drobnych udoskonaleń, przede wszystkim podnoszących przejrzystość i precyzję opisów;
- kryterium dotyczące wpisywania się projektu w jedną z KIS słabo różnicuje projekty (szczególnie dla działań w ramach CT1).

Analiza porównawcza instrumentów w ramach działania 3.2 POIR Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R.

Wykonawca: Policy&Action Group Uniconsult Sp. z o.o. (IX-XII.2018 r.)

Cel: weryfikacja trafności, efektywności, skuteczności, a także użyteczności wsparcia udzielonego w ramach dz. 3.2 POIR.

Najważniejsze wnioski:

- interwencja odpowiada celom programowym POIR i dz. 3.2 oraz jest odpowiednio dostosowana do potrzeb docelowej grupy odbiorców wsparcia. Interwencja generalnie jest dobrze zaprojektowana, stwarza realne możliwości praktycznej aplikacji wyników działalności badawczo-rozwojowej. Stanowi niezbędny element ścieżki finansowania projektów „od pomysłu do rynku”;
- analiza wykazała małe ryzyko niewykorzystania alokacji w poddz. 3.2.2, jak również – pod pewnymi warunkami – w poddz. 3.2.3, które dopiero przechodzi z fazy początkowej do pełnej fazy realizacyjnej. W przypadku poddz. 3.2.1 mimo wprowadzanych zmian, maleje liczba wnioskodawców. Ewaluator zaproponował wprowadzenie kilku zmian np. zmniejszenie minimalnej wielkości wydatków kwalifikowanych projektu; ewentualnie realokację części środków do poddz. 3.2.2;
- dostrzeżono modyfikacje kryteriów w poddz. 3.2.1 i 3.2.2, które miały na celu umożliwienie wyboru projektów lepiej odzwierciedlających logikę interwencji, a także umożliwiających premiowanie projektów charakteryzujących się pozytywnymi cechami z punktu widzenia celów interwencji. Katalogi kryteriów ewaluator uznał za kompletne i prawidłowo zaprojektowane;
- poddziałania były stosunkowo dobrze dostosowane do potrzeb przedsiębiorców.

Ewaluacja systemu realizacji instrumentów finansowych w ramach POIR.

Badanie, którego celem była ocena efektywności, użyteczności i skuteczności systemu realizacji działań/poddziałów POIR wdrażanych w formie instrumentów finansowych, rozpoczęło się w X.2018 r., a zakończy w 2019 r. Informacje nt. badania zostaną przedstawione w kolejnym sprawozdaniu.

Badania IP:

PARP

„Barometr Innowacyjności” - edycja 2018 ewaluacji on-going POIR.

Wykonawca: konsorcjum: MCM Institute Poland Sp. z o.o., Fundacja Idea Rozwoju, Idea Instytut Sp. z o.o., Exacto Sp. z o.o., Realizacja Sp. z o.o. (2018 – 2020 r.)

Cel: m.in. pomiar wskaźników, umożliwiających bieżącą ocenę rezultatów wsparcia udzielonego przedsiębiorstwom oraz pozyskiwanie opinii i ocen przedsiębiorców o systemie wdrażania.

Najważniejsze wnioski:

- 85% beneficjentów planuje wprowadzenie co najmniej 1 innowacji;
- co trzecia z innowacji ma mieć charakter innowacji w skali europejskiej, a co piąta – w skali świata;
- w roku poprzedzającym podpisanie umowy beneficjenci średnio uzyskiwali przychód na poziomie 15,9 mln PLN. Sytuacja ekonomiczno-finansowa mierzona wartością sprzedaży u beneficjentów

POIR jest zatem znacznie lepsza niż w populacji przedsiębiorstw ogółem (średnie przychody w latach 2014-2017 wg GUS wyniosły ok. 3 mln PLN);

- firmy badanych beneficjentów zatrudniają średnio 40 osób;
- ponad połowa (52%) beneficjentów w roku podpisania umowy o dofinansowanie zwiększała zatrudnienie w porównaniu z rokiem poprzednim;
- 69% badanych firm osiągało przychody ze sprzedaży na eksport;

NCBR

Ocena skuteczności wdrażania POIR przez NCBR, sprawności obsługi projektów oraz identyfikacja dobrych praktyk w działaniu 1.1. POIR

Wykonawca: EGO – Evaluation for Government Organizations S.C. (I-VI.2018 r.)

Cel: ocena skuteczności wdrażania POIR przez NCBR oraz sprawności obsługi projektów; ocena komunikacji oferty NCBR; analiza zakładanych efektów poddz. 1.1.1 i 1.1.2 POIR oraz identyfikacja dobrych praktyk dotyczących realizacji projektów.

Najważniejsze wnioski:

- NCBR, w porównaniu z IP dla RPO, jest instytucją pierwszego wyboru dla firm poszukujących wsparcia w zakresie realizacji projektów B+R;
- zauważono zagrożenie w postaci dużych opóźnień w realizacji projektów. Opóźnienia wynikają m.in. z długiego czasu obsługi administracyjnej wniosków o płatność, raportów okresowych i aneksów.
- bardzo wysoka alokacja na wsparcie działalności B+R w relacji do potencjału polskich firm (liczbowego i finansowego). Bardzo niskie alokacje dla Mazowsza (region LR) – stanowią mniej niż 9% alokacji ogółem.

Badanie ewaluacyjne pomocy publicznej udzielanej za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (B+Radar)- raport mid-term.

Wykonawca: konsorcjum: Fundacja Idea Rozwoju, IMAPP sp. z o.o. Uniwersytet Jagielloński, Policy & Action Group Uniconsult sp. z o.o. (V-X.2018 r.)

Cel: weryfikacja logiki interwencji i założeń Programu Pomocowego po rozpoczęciu interwencji; ocena, czy udzielana pomoc przyczynia się do osiągnięcia celów, dla których została przekazana; ocena, czy pomoc wywołuje efekt zachęty tj. zmienia zachowanie beneficjentów; ocena proporcjonalności pomocy i adekwatności pomocy.

Najważniejsze wnioski:

- projekty realizowane przez firmy z większym potencjałem badawczym charakteryzują się wyższym ryzykiem wystąpienia efektu deadweight;
- wykazano opóźnienia w kontraktacji wynikające m.in. z niskiej podaży projektów B+R oraz z niewystarczających zasobów kadrowych NCBR;

Ocena wsparcia udzielanego w ramach działania 1.2 POIR na rozwój wybranych sektorów gospodarki.

Wykonawca: konsorcjum: IBC GROUP Central Europe Holdings S.A oraz Fundacja Rozwoju Badań Społecznych (I-IX.2018 r.)

Cel: sformułowanie rekomendacji dotyczących kontynuacji lub zaprzestania wdrażania poszczególnych programów sektorowych; ocena potencjalnego wpływu projektów, realizowanych w ramach programów sektorowych, na rozwój poszczególnych sektorów oraz na zakres realizowanych w nich prac B+R.

Najważniejsze wnioski:

- skuteczność i efektywność wsparcia w ramach dz. 1.2 znacząco różni się pomiędzy poszczególnymi programami sektorowymi. Jednoznacznie pozytywną ocenę przyznano następującym programom: INNOSTAL, GameINN, INNOLOT, InnoNeuroPharm, INNOCHEM, INNOMOTO. W przypadku PBSE, INNOTEXTILE, INNOTABOR, INNOWACYJNY RECYKLING w raporcie zostały rekomendowane zmiany, które mogą stanowić szansę dla osiągnięcia zakładanych w tych programach celów. W przypadku INNOSBZ, INNOMED, IUSER, WoodINN wskazano brak możliwości osiągnięcia zakładanych celów, w związku z tym, rekomendowano ich wygaszenie;
- efektywność czasową i organizacyjną wdrażania dz. 1.2 należy ocenić jako umiarkowaną. Wynikało to z dość skomplikowanego i wieloetapowego procesu powoływania programów sektorowych w ramach podejścia bottom-up.

Ewaluacja pomocy publicznej udzielanej za pośrednictwem NCBR w zakresie pomocy udzielonej w ramach działania 1.3 POIR.

Wykonawca: konsorcjum: Taylor Economics i Ecorys Polska Sp. z o.o. (I-VIII.2018 r.)

Cel: dostarczenie informacji bieżących oraz podsumowujących na temat bezpośrednich i pośrednich efektów udzielanej pomocy publicznej za pośrednictwem NCBR.

Najważniejsze wnioski:

- poddz. 1.3.1 jest obecnie najtrudniejszym z realizowanych dotychczas programów wsparcia dla rynku VC, jest także najbardziej złożonym realizacyjnie działaniem POIR,
- w drugim konkursie nastąpiło obniżenie zakresu doświadczenia kluczowego personelu funduszy oraz istnieje ryzyko, że ważniejszym źródłem projektów do inwestycji mogą stać się te pochodzące z sektora przedsiębiorstw niż z sektora naukowego,
- zagrożeniem dla tempa inwestycji i możliwości rozwoju poszczególnych projektów jest podaż kapitału prywatnego do funduszy oraz możliwość finansowania kolejnej rundy.

Ocena wsparcia udzielonego w ramach Działania 4.1 Badania naukowe i prace rozwojowe, Poddziałanie 4.1.1 Strategiczne programy badawcze dla gospodarki Wspólne Przedsięwzięcie SYNChem.

Wykonawca: Bluehill sp. z o.o. (IV-VIII.2018 r.)

Cel: ocena aktualności założeń przedsięwzięcia SYNChem i sprawności systemu jego wdrażania.

Najważniejsze wnioski:

- mechanizm Wspólnego Przedsięwzięcia tzn. wyniki badań będzie wdrażał konkretny partner biznesowy stwarza duże szanse komercjalizacyjne i weryfikuje rynkowy aspekt realizacji badań;
- beneficjenci wskazują na bardzo dobrą współpracę z NCBR. Pozytywnie oceniana jest także współpraca z Synthos S.A., choć jej zakres jest różny;
- problemem jest struktura finansowania projektów; płatności realizowane są co kwartał, a ze spółki Synthos S.A. po półtora roku. Wymaga to bardzo dużego zaangażowania środków własnych beneficjentów;
- właściwą realizację badań przez beneficjentów utrudniają ograniczenia formalne (m.in. ograniczenie konsorcjum do dwóch podmiotów czy brak możliwości zlecenia przez jednostkę naukową części badań).

Raporty końcowe wszystkich badań zostały udostępnione poprzez system przesyłania SFC2014 oraz opublikowane w Bazie Badań Ewaluacyjnych na stronie internetowej <http://www.ewaluacja.gov.pl>.

5. INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA INICJATYWY NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH, W STOSOWNYCH PRZYPADKACH

Nie dotyczy POIR.

6. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA

Kwestie mające wpływ na wykonanie programu i podjęte działania

Wdrażanie:

Istotny wpływ na zwiększenie efektywności wdrażania miało znowelizowanie w 2017 r. ustawy wdrożeniowej. Nowelizacja dopuściła m.in. poprawę wniosku o dofinansowanie przez wnioskodawcę w zakresie określonym przez kryteria wyboru projektów oraz w trybie postępowania określonym przez regulamin konkursu. Aby umożliwić stosowanie tego rozwiązania w 2018 r. odpowiednio zmieniono kryteria we wszystkich działaniach programu (oprócz 2.1 i 3.2.2, w których opcję tę wprowadzono jeszcze w 2017 r.) oraz uproszczono system oceny projektów, co w większości działań przyczyniło się do zwiększenia odsetka projektów rekomendowanych do wsparcia.

Ponadto, w 2018 r. wprowadzono istotne modyfikacje w następujących dz./poddz.:

- w działaniach konkursowych I oraz IV osi uwzględniono analizę budżetu projektu na etapie oceny wniosku zamiast przed podpisaniem umowy o dofinansowanie;
- w 2.3.2 wprowadzono możliwość współfinansowania komponentu inwestycyjnego, związanego z wdrażaniem innowacji przez MSP;
- w 2.3.5 i 2.5 przyjęto kryteria wyboru projektów i uruchomiono pierwsze konkursy;
- w 3.2.1 dopuszczono możliwość zakupu wyników prac B+R stanowiących podstawę wdrożenia innowacji produktowych, ponadto zrównano dla wszystkich podmiotów minimalny limit kosztów kwalifikowanych projektu do wysokości 5 mln PLN;
- w 4.2 usunięto kryterium dot. obligatoryjnego wkładu przedsiębiorcy, wprowadzono kryterium punktowe premiujące projekty z jak najwyższym wkładem przedsiębiorcy,
- w 4.4 przyjęto kryteria oceny dla projektów w trybie konkursowym oraz uruchomiono konkurs na tej podstawie.

Audyty i kontrole:

W 2018 r. przeprowadzono 6 audytów i kontroli w ramach POIR. Czynności kontrolne były prowadzone przez IA (audyt systemu zarządzania i kontroli, audyt operacji oraz audyt systemu informatycznego SL2014), Prezesa UZP (2 kontrole projektów) oraz DCD (kontrola spełniania kryteriów desygnacji przez NCBR).

W wyniku audytu systemu zarządzania i kontroli, IA wydała 23 rekomendacje. Najistotniejsze z nich dotyczyły: wdrożenia rekomendacji z audytu systemu zarządzania i kontroli POIR z 2017 r. (w tym wprowadzenia procedur korzystania z mechanizmu wymiany sygnałów ostrzegawczych, wprowadzenia mechanizmu weryfikacji zakazu zatrudniania ekspertów oceniających projekty w projektach przez nich ocenianych, ujednolicenia list sprawdzających), kontroli wniosków o płatność oraz kontroli na miejscu, doprecyzowania zasad doboru próby wydatków do kontroli i sposobu dokumentowania dokonania wyboru próby, obowiązku rejestrowania w SL2014 każdej kontroli z ustaleniami finansowymi w odniesieniu do projektów weryfikowanych w toku kontroli systemowych, uzupełnienia list sprawdzających stosowanych w toku kontroli zleconych firmom zewnętrznym o obszar weryfikacji zamówień, wprowadzenia udziału ekspertów do procedur zmiany projektów. Rekomendacje zostały wdrożone lub są w toku wdrażania.

W roku obrachunkowym 2017/2018 IA przeprowadziła 106 audytów operacji i wydała 17 rekomendacji finansowych, głównie w obszarze naruszenia zasady konkurencyjności i PZP oraz zawyżenia kosztów

kwalifikowalnych. Wskaźnik błędu w PLN wyniósł 1,40% przy dopuszczalnym poziomie błędu 2,00%. Rekomendacje zostały wdrożone lub są w toku wdrażania.

W wyniku audytu systemu informatycznego IA stwierdziła, że w dalszym ciągu trwa wdrażanie rekomendacji z audytu przeprowadzonego w 2017 r. w zakresie wprowadzenia do SL2014 raportów z weryfikacji wniosków o płatność przeprowadzonych na zlecenie NCBR przez firmy zewnętrzne. Rekomendacja jest w toku wdrażania.

W wyniku kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP w 2 projektach stwierdzono naruszenia PZP. Naruszenia te nie skutkowały nałożeniem korekt finansowych, gdyż kontrole Prezesa UZP miały charakter kontroli uprzednich.

W ramach kontroli DCD w NCBR w zakresie spełniania przez tę instytucję kryteriów desygnacji wydano 23 rekomendacje dotyczące zapewnienia prawidłowej realizacji procedur lub ich zmiany. Najistotniejsze rekomendacje dotyczyły odpowiedniego dokumentowania weryfikacji każdej wersji wniosku z zachowaniem zasady „dwóch par oczu” oraz potwierdzania kwalifikowalności wydatków przed wypłatą dofinansowania. Rekomendacje zostały wdrożone lub są w toku wdrażania.

W 2018 r. nie stwierdzono wystąpienia nieprawidłowości mogących zagrozić prawidłowemu wykonaniu POIR. Wykryte nieprawidłowości indywidualne zostały zgłoszone w IMS. Nieprawidłowości niepodlegające raportowaniu do KE zostały zgłoszone do IZ.

W 2018 r. IZ opracowała analizę ryzyka nadużyć finansowych w POIR w odniesieniu do każdego z zarządzanych procesów. W wyniku przedmiotowej analizy wdrożono nowe mechanizmy kontrolne.

Instrumenty kapitałowe:

Negatywny wpływ na tempo wdrażania instrumentów kapitałowych POIR miały wymogi związane z koniecznością uzyskania wpisu do specjalnego rejestru prowadzonego przez KNF przez podmioty spełniające definicję podmiotów zarządzających alternatywnymi spółkami inwestycyjnymi. 4 czerwca 2016 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o funduszach inwestycyjnych (jej celem była implementacja dyrektywy 2011/61/UE w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (tzw. dyrektywa ZAFI). Jedną z głównych zmian wprowadzonych powyższym aktem prawnym było objęcie nadzorem KNF nowej grupy podmiotów tj. alternatywnych spółek inwestycyjnych (ASI) oraz podmiotów nimi zarządzających tj. zarządzających alternatywnymi spółkami inwestycyjnymi (zarządzający zewnętrzny lub wewnętrzny ASI). W konsekwencji wprowadzonych nowelizacją ustawy zmian, spółki prawa handlowego prowadzące działalność inwestycyjną w obszarze m.in. venture capital zostały objęte nadzorem KNF. Aby prowadzić legalną działalność inwestycyjną podmioty muszą uzyskać zezwolenie KNF bądź wpis do rejestru zarządzających ASI. Wpis do rejestru ASI muszą uzyskać pośrednicy finansowi (fundusze venture capital) uczestniczący we wdrażaniu instrumentów kapitałowych POIR. Bez uzyskania wpisu do rejestru w KNF podmioty te nie mogą rozpocząć działalności inwestycyjnej, a tym samym realizować celów POIR dotyczących finansowania kapitałowego innowacyjnych spółek. Początkowo procedura uzyskiwania wpisu zajmowała ok. 6-8 miesięcy od podpisania umowy z pośrednikiem finansowym (w wyniku m.in. dużej liczby uwag zgłaszanych przez KNF do przedkładanej dokumentacji). Dzięki działaniom podjętym przez IZ we współpracy z KNF oraz PFR Ventures (m.in. organizacja spotkań z udziałem IZ POIR, KNF oraz PFR Ventures poświęconym doprecyzowaniu wymogów związanych z rejestrem ASI) termin ten został skrócony do ok. 2 miesięcy.

Poświadczenie wydatków

W związku z warning letter Komisji Europejskiej z 14.12.2017 r., do końca III kwartału 2018 r. nie były certyfikowane wydatki w ramach I i IV osi priorytetowej POIR. Wydatki w ramach tych osi programu zostały certyfikowane do KE w IV kwartale 2018 r., po wdrożeniu przez instytucje zaangażowane w realizację programu działań naprawczych i ich akceptacji przez służby Komisji pismem z dnia 27.09.2018 r.

Ocena, czy postępy poczynione w zakresie celów pośrednich są wystarczające, aby zapewnić ich realizację, wskazanie wszelkich podjętych lub planowanych działań naprawczych (w stosownych przypadkach)

W 2018 r. weszło w życie rozporządzenie KE nr 2018/276, które umożliwiło obliczanie wskaźników produktu ram wykonania na podstawie ostatniego zatwierdzonego wniosku o płatność, a nie jak dotychczas na podstawie wniosku o płatność końcową. Ponadto, w 2018 r. został znowelizowany POIR, w którym KE m.in. wyraziła zgodę na zmianę wartości celów pośrednich i końcowych niektórych wskaźników ram wykonania. W I osi priorytetowej obniżono wartości celów pośrednich oraz końcowych w obu kategoriach regionów dla wszystkich wskaźników ram wykonania (z wyjątkiem celu końcowego dla wskaźnika finansowego w obu kategoriach regionów). W II osi priorytetowej obniżono cel pośredni dla wskaźnika finansowego w obu kategoriach regionów. W III osi priorytetowej podwyższono wartości celu końcowego wskaźnika produktu oraz wskaźnika finansowego w obu kategoriach regionów oraz obniżono wartość celu pośredniego wskaźnika finansowego w obu kategoriach regionów. W IV osi priorytetowej obniżono cel pośredni wskaźnika finansowego w obu kategoriach regionów.

W związku z powyższym, na koniec 2018 r. cele pośrednie zostały przekroczone dla wszystkich wskaźników ram wykonania tj. produktu, KEW oraz finansowych we wszystkich osiach i kategoriach regionów (z wyjątkiem KEW w I osi w regionach SR oraz wskaźnika finansowego w IV osi w regionach SR).

W I osi priorytetowej dla regionów SR cel pośredni dla wskaźnika KEW nie został przekroczony, ale należy uznać go za osiągnięty, gdyż jego wartość przekroczyła 85% celu pośredniego, a pozostałe wskaźniki tj. produktu oraz KEW przekroczyły cele pośrednie.

W IV osi priorytetowej dla regionów SR cel pośredni dla wskaźnika finansowego nie został przekroczony. Jego wartość na koniec 2018 r. wyniosła 55% celu pośredniego. Jednakże, w związku z możliwością raportowania do wskaźnika finansowego wartości wydatków poniesionych i zapłaconych przez beneficjentów do końca 2018 r., ale nie certyfikowanych do KE, która wynika z rozporządzenia 2019/256 - wartość tego wskaźnika wg stanu na 20.05.2019 r. stanowiła 75,1% celu pośredniego. Oznacza to, że wskaźnik należy uznać za osiągnięty, gdyż jego wartość przekroczyła 75% celu pośredniego⁵, a pozostałe wskaźniki tj. produktu oraz KEW przekroczyły cele pośrednie.

Przez cały okres sprawozdawczy ramy wykonania były monitorowane przez IZ, a w przypadku I i IV osi priorytetowej wdrażanych przez NCBR były dodatkowo wprowadzane działania usprawniające dla wskaźników finansowych, których realizacja była zagrożona. Działania te zostały szczegółowo opisane w rozdziale 17.

7. STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ

Streszczenie stanowi **Załącznik I** do *Sprawozdania*. Dodatkowo na prośbę KE w załączniku zamieszczono również informacje nt. monitoringu Krajowych Inteligentnych Specjalizacji w odniesieniu do POIR.

⁵ Zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia 215/2014 „Cele pośrednie lub końcowe priorytetu uważa się za osiągnięte, jeżeli wszystkie wskaźniki zawarte w odpowiednich ramach wykonania osiągnęły co najmniej 85 % wartości celu pośredniego do końca 2018 r. lub co najmniej 85 % wartości celu końcowego do końca 2023 r. W drodze odstępstwa, w przypadku gdy ramy wykonania obejmują trzy lub więcej wskaźników, cele pośrednie lub końcowe priorytetu uważa się za osiągnięte, jeżeli wszystkie wskaźniki z wyjątkiem jednego osiągnęły co najmniej 85 % wartości odpowiedniego celu pośredniego do końca 2018 r. lub co najmniej 85 % wartości odpowiedniego celu końcowego do końca 2023 r. Wskaźnik, który nie osiągnął 85% wartości odpowiedniego celu pośredniego lub docelowego, musi osiągnąć co najmniej 75 % wartości odpowiedniego celu pośredniego lub docelowego.”.

8. SPRAWOZDANIE Z WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Zgodnie z art. 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych IZ przekazuje specjalne sprawozdanie dotyczące operacji obejmujących instrumenty finansowe, stanowiące odrębny załącznik do sprawozdania.

Załącznik II. Sprawozdanie z wdrażania instrumentów finansowych (matryca)

9. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH

Nie dotyczy sprawozdania za 2018 r.

Tabela 14. Działania podjęte w celu spełnienia mających zastosowanie ogólnych warunków wstępnych

Nie dotyczy sprawozdania za 2018 r.

Tabela 15. Działania mające na celu spełnienie mających zastosowanie tematycznych warunków wstępnych

Nie dotyczy sprawozdania za 2018 r.

10. POSTĘPY W PRZYGOTOWANIU I WDRAŻANIE DUŻYCH PROJEKTÓW I WSPÓLNYCH PLANÓW DZIAŁANIA

10.1. Duże projekty

Do końca 2018 r. zidentyfikowano jeden projekt spełniający kryteria tzw. dużego projektu określone w rozporządzeniu 1303/2013 – *PIONIER-LAB – Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji Instytutu Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk*. Wartość całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu wynosi 112 mln EUR, z czego wkład UE stanowi 73 mln EUR.

W 2018 r. pomoc dla projektu została pre-notyfikowana do KE, jednak została ona wycofana na początku 2019 r. w związku z decyzją o zmniejszeniu wartości pomocy dla projektu poniżej progu 20 mln EUR. Projekt nie będzie wymagał indywidualnej notyfikacji i uzyskania decyzji DG COMPETITION. W 2019 r. kontynuowane będzie doradztwo JASPERS (w zakresie m.in. zmian w projekcie związanych ze zmniejszeniem wartości pomocy publicznej), a po jego zakończeniu projekt zostanie przekazany do oceny niezależnych ekspertów, zgodnie z procedurą określoną w art. 101 CPR.

Napotkane znaczące problemy w realizacji dużych projektów oraz wprowadzone środki zaradcze

- projekt musi przejść procedurę oceny dużego projektu wynikającą z rozporządzenia 1303/2013, co wiąże się z koniecznością przygotowania rozbudowanej dokumentacji;
- środki zaradcze: bieżący kontakt z beneficjentem w sprawie przygotowania dokumentacji dla dużego projektu, zaangażowanie ekspertów JASPERS do wsparcia doradczego na potrzeby przygotowania dokumentacji dla dużego projektu, bieżące wsparcie Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju oraz OPI dla beneficjenta w opracowaniu dokumentacji.

Wszelkie zmiany planowane w wykazie dużych projektów w programie operacyjnym

W okresie sprawozdawczym nie nastąpiły zmiany na liście dużych projektów POIR, nadal figuruje na niej jeden projekt spełniający warunki określone w art. 101 rozporządzenia 1303/2013 (PIONIER-LAB – Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji Instytutu Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk).

Tabela 12. Duże projekty

10.2. Wspólne plany działania

Nie dotyczy POIR.

11. OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO

11.1 Realizacja celów w podziale na osie priorytetowe

I oś priorytetowa

Konkursy

W 2018 r. ogłoszono 5 konkursów w poddz. 1.1.1 - 662 mln EUR (2 850 mln PLN) i 3 w dz. 1.2 - 151 mln EUR (650 mln PLN).

Projekty pozakonkursowe

Do końca 2018 r. w ramach instrumentu zarządzanego przez PFR Ventures/PFR TFI podpisano umowy z 3 pośrednikami finansowymi. Łączna wartość wkładu UE zaangażowana w tych umowach wynosi 44 mln EUR (190 mln PLN), czyli ok. 22% alokacji.

Ramy Wykonania

Wskaźnik produktu oraz KEW bazują na poddz 1.1.1, 1.1.2 i 1.2, a do wskaźnika finansowego wliczane są wszystkie działania.

Na koniec 2018 r. wartość wskaźnika produktu osiągnęła 290% celu pośredniego dla regionów SR oraz 664% dla LR.

Wartość KEW osiągnęła 89% celu pośredniego dla regionów SR oraz 204% dla LR.

Wartość wskaźnika finansowego osiągnęła 123% celu pośredniego dla regionów SR oraz 202% dla LR.

Cele pośrednie wszystkich wskaźników ram wykonania oprócz KEW w regionach SR zostały przekroczone, natomiast KEW uznawany jest za osiągnięty, gdyż jego wartość przekroczyła 85% celu pośredniego. W związku z powyższym, rezerwa wykonania w osi będzie przyznana.

Rozkład projektów

✓ według rodzajów beneficjentów

W I osi 1471 projektów o wartości wkładu UE 2,44 mld EUR (10,50 mld PLN) realizowali przedsiębiorcy (98,86% projektów, 99,52% wartości dofinansowania). Pozostałe projekty w ramach osi realizowane były przez m.in. instytuty badawcze, fundacje oraz spółdzielnie. Podmioty z sektora MSP realizowały 75,81% projektów, wśród których udział mikroprzedsiębiorstw wynosił 33,00%, małych – 24,66% a średnich – 18,15%. Duże przedsiębiorstwa realizowały 23,05% projektów. Duże przedsiębiorstwa otrzymały największą wartość dofinansowania UE stanowiącą 37,58% dofinansowania przyznanego w ramach osi. Średnia wartość projektu realizowanego przez duże przedsiębiorstwa wynosiła ok. 2,69 mln EUR i była wyższa niż średnia dla projektu realizowanego w osi (ok. 1,65 mln EUR) oraz średniej dla podmiotów z sektora MSP (1,35 mln EUR).

✓ *w podziale na sektory gospodarki*

W oparciu o klasyfikację PKD 2007 - pod względem liczby projektów oraz wartości dofinansowania dominowały *przedsiębiorstwa usługowe* (48,79% projektów oraz 57,15% wartości dofinansowania) oraz przedsiębiorstwa z *sektora przetwórstwa przemysłowego* (44,09% projektów oraz 38,91% wartości dofinansowania).

Wśród przedsiębiorstw usługowych największą grupę stanowiły podmioty prowadzące działalność w zakresie *usług wysokiej technologii* (28,16% projektów) w szczególności związanej z badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi oraz z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki. W zakresie udzielonego wsparcia dominowały przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie *pozostałych usług opartych na wiedzy* (32,29% wartości udzielonego wsparcia) w szczególności w zakresie finansów i ubezpieczeń.

Wśród przedsiębiorstw przemysłowych przeważały przedsiębiorstwa z zakresu *przemysłu średnioniskiej i niskiej technologii* (19,02% projektów oraz 19,70% wartości dofinansowania). Pod względem wartości podpisanych umów dominowały przedsiębiorstwa z zakresu przemysłu metalurgicznego i metalowego (12,49% wartości udzielonego wsparcia). Jednakże największa liczba projektów była realizowana przez przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją maszyn, urządzeń, pojazdów, sprzętu transportowego (z wyłączeniem statków powietrznych i statków kosmicznych) i urządzeń elektrycznych (11,29% całkowitej liczby projektów), tj. podmioty działające w ramach *przemysłu średniowysokiej technologii*.

✓ *rozkład terytorialny*

W regionach SR realizowanych było 84,17% projektów, na kwotę stanowiącą 78,14% przyznanego dofinansowania, a w regionie LR – 18,09% projektów o wartości 13,49% dofinansowania przyznanego w osi. Trzy projekty - o dofinansowaniu stanowiącym 8,37% wszystkich zakontraktowanych środków w osi – obejmowały swoim zasięgiem cały kraj.

Wśród regionów SR największa liczba projektów i najwyższa wartość dofinansowania występowała w województwach: małopolskim (13,16% liczby projektów oraz 14,07% wartości), śląskim (13,93% liczby projektów oraz 12,20% wartości) i dolnośląskim (8,94% liczby projektów oraz 10,47% wartości). W województwach lubuskim, podlaskim, warmińsko-mazurskim oraz zachodniopomorskim udział projektów oraz wartość przyznanego dofinansowania nie przekraczał 2%.

Średnia wartość projektu w osi wynosi ok. 1,73 mln EUR, w regionach SR wynosiła ok. 1,60 mln EUR, w LR – ok. 1,29 mln EUR, a średnia wartość projektu ogólnopolskiego - blisko 68,39 mln EUR.

II oś priorytetowa

Konkursy

W 2018 r. przeprowadzono nabór w dz. 2.1 (budżet 81 mln EUR, 350 mln PLN) i ogłoszono konkursy w poddz. 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4 oraz 2.5, których budżet wynosił 114 mln EUR (490 mln PLN). W poddz.: 2.3.1, 2.3.2 oraz 2.3.3 prowadzono nabory wniosków z konkursów ogłoszonych w 2017 r. na kwotę 39,5 mln EUR (170 mln PLN). Ponadto realizowano konkurs ogłoszony w 2017 r. w działaniu 2.1 budżet konkursu to 107 mln EUR (460 mln PLN).

Projekty pozakonkursowe

W dz. 2.2 ARP S.A. wdraża projekt *Sieć otwartych innowacji*. W 2018 r. zawarto 3 umowy na transfer technologii na kwotę 1421 tys. PLN i umowę na doradztwo w zakresie transferu technologii na 166 tys. PLN.

W ramach projektu *Centrum analiz i pilotaży nowych instrumentów inno_LAB POIR* (beneficjent: MPiT w partnerstwie z PARP), w 2018 r. realizowano i przygotowywano pilotaże: Dobry Pomysł,

Elektro Scale UP, Granty na dizajn, Poland Prize, Seal of Excellence, Scale UP, gov_LAB, Akademia Menadżera Innowacji, Szkoła dla innowatora, GLOBAL Inno-STARs, Polski Produkt Przyszłości.

Szczegółowe informacje nt. projektu *Monitoring Krajowej Inteligentnej Specjalizacji* zawarto w Zał. I.

W osi II wdrażany jest 1 IF - *Utworzenie i objęcie certyfikatów inwestycyjnych Funduszu Inwestycyjnego PFR Otwarte Innowacje Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych na rzecz wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw*. W 2018 r. podpisano 6 umów z pośrednikami na kwotę niemal wyczerpującą alokację.

Ramy Wykonania

Do wskaźnika produktu oraz KEW wliczane jest dz. 2.1, a do wskaźnika finansowego wliczane są wszystkie działania.

Wartość wskaźnika produktu dla obu kategorii regionów znacząco przekroczyła cel pośredni, osiągając 2000% w regionach SR i 1400% w LR.

Wartość KEW dla obu kategorii regionów znacząco przekroczyła cel pośredni, osiągając 399% w regionach SR i 292% w LR.

Wartość wskaźnika finansowego dla regionów SR osiągnęła 202% celu pośredniego, a dla LR 182% celu pośredniego.

Cele pośrednie dla wszystkich wskaźników ram wykonania dla obu kategorii regionów zostały osiągnięte. W związku z powyższym, rezerwa wykonania w osi będzie przyznana.

Rozkład projektów

✓ według rodzajów beneficjentów

W II osi 1159 projektów o wartości wkładu UE 589,17 mln EUR (2,54 mld PLN) realizowali przedsiębiorcy, co stanowi ok. 97,97% liczby projektów oraz 77,85% wartości dofinansowania UE. Podmioty z sektora MSP realizowały 89,34% liczby projektów, wśród których 32,54% stanowiły małe przedsiębiorstwa, mikroprzedsiębiorstwa - 39,05%, a średnie - 17,75%. Wartość udzielonego dofinansowania dla podmiotów z sektora MSP stanowiła 54,94% wartości udzielonego dofinansowania w ramach osi (małe przedsiębiorstwa – 19,24% mikroprzedsiębiorstwa – 17,75%, a średnie – 17,95%). Duże przedsiębiorstwa realizowały 8,62% projektów w ramach osi. Wartość udzielonego dofinansowania dla dużych przedsiębiorstw stanowiła 22,90% wartości udzielonego dofinansowania w ramach osi. Średnia wartość projektu realizowanego przez duże przedsiębiorstwa wynosiła ok. 1,70 mln EUR i była większa niż średnia dla projektu realizowanego w osi, która wynosi ok. 640 tys. EUR oraz projektów realizowanych przez podmioty z sektora MSP (393 tys. EUR).

✓ w podziale na sektory gospodarki

Biorąc pod uwagę zróżnicowanie branżowe beneficjentów w oparciu o klasyfikację PKD 2007, dominowały *przedsiębiorstwa usługowe* (55,20% projektów oraz 53,63% wartości dofinansowania udzielonego w ramach osi). Natomiast *przedsiębiorstwa z sektora przetwórstwa przemysłowego* realizowały 37,53% projektów o wartości dofinansowania, stanowiącej 23,66% dofinansowania UE w ramach osi.

Wśród przedsiębiorstw usługowych największą grupę stanowiły podmioty prowadzące działalność w zakresie *usług wysokiej technologii* (27,81% realizowanych projektów i 33,25% wartości dofinansowania), w szczególności związanej z badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi.

W grupie przedsiębiorstw przemysłowych przeważały dwie grupy beneficjentów: podmioty prowadzące działalność w zakresie *przemysłu średniowysokiej technologii* oraz *średnioniskiej i niskiej technologii* (realizujące odpowiednio 14,54% oraz 19,44% projektów o wartości stanowiącej

odpowiednio 8,76% oraz 12,31% dofinansowania UE). W szczególności były to przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją maszyn, urządzeń, pojazdów, sprzętu transportowego (z wyłączeniem statków powietrznych i statków kosmicznych) i urządzeń elektrycznych - *Przemysł średniowysokiej technologii*.

✓ *rozkład terytorialny*

Na koniec 2018 r. w regionach SR realizowanych było 86,79% projektów, na kwotę stanowiącą 66,35% przyznanego dofinansowania UE, zaś w województwie mazowieckim – 13,97% projektów o wartości dofinansowania UE stanowiącej 5,89% dofinansowania przyznanego w ramach osi. 15 projektów, ale o wartości dofinansowania UE wynoszącej 27,76% dofinansowania w ramach osi, stanowiły projekty obejmujące zasięgiem cały kraj.

Jeżeli chodzi o regiony SR, to województwo podkarpackie dominowało zarówno pod względem liczby, jak i kwoty przyznanego dofinansowania – odpowiednio 12,28% liczby projektów i 13,51% wartości projektów. Najmniej umów o dofinansowanie zostało zawartych w województwie opolskim i lubuskim – poniżej 1%.

Średnia wartość projektu wyniosła ok. 641 tys. EUR, w regionach SR ok. 490 tys. EUR, a w województwie mazowieckim ok. 270 tys. EUR. Natomiast średnia wartość projektu ogólnopolskiego wyniosła 14,01 mln EUR.

III oś priorytetowa

Konkursy

W 2018 r. ogłoszono 5 konkursów na kwotę 534,5 mln EUR (2 300 mln PLN) oraz prowadzono nabory w 2 konkursach ogłoszonych w 2017 r. (dot. poddz.3.2.1) o budżecie 267,3 mln EUR (1 150 mln PLN). Największe środki były dostępne w poddz. 3.2.1 – w dwóch naborach 290 mln EUR (1 250 mln PLN). Ponadto, kwota 209 mln EUR (900 mln PLN) była dostępna w dwóch konkursach poddz. 3.2.2 W poddz. 3.3.3 ogłoszono nabór wniosków, z alokacją 35 mln EUR (150 mln PLN).

Projekty pozakonkursowe

W poddz. 3.3.2 realizowany jest projekt *Promocja gospodarki w oparciu o polskie marki produktowe – Marka Polskiej Gospodarki – Brand*. W 2018 r. w ramach Branżowych Programów Promocji zorganizowano 73 stoiska narodowe. 22 imprezy targowo-wystawiennicze dla branży polskie specjalności żywnościowe, IT/ICT, usługi prozdrowotne, sprzęt medyczny. W ramach dużych przedsięwzięć promocyjnych Polska uczestniczyła w targach Medica 2018 zorganizowano stoisko narodowe na targach EXPO Astana 2017 oraz Hannover Messe 2017.

Projekt *Polskie Mosty Technologiczne*, realizowany przez PALiH skierowany jest do innowacyjnych firm, które planują ekspansję zagraniczną. W 2018 r. przeprowadzono 3 nabory wniosków, na rynki: USA, Kanada, Meksyk (I konkurs), Japonia, Chiny, Wietnam (II konkurs) oraz ZEA, Kenia (III konkurs). Zawarto 31 umów z grantobiorcami z I naboru.

W osi wdrażanych było 5 IF, a rok 2018 r. był okresem intensywnych prac związanych z organizacją procesu naboru pośredników finansowych oraz podpisywaniem umów z pośrednikami.

- *Utworzenie i objęcie certyfikatów inwestycyjnych Funduszu Inwestycyjnego PFR Starter Fundusz Inwestycyjny Zamknięty na rzecz wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw* podpisano 9 umów na kwotę ponad 45% dostępnej alokacji,
- *Utworzenie i objęcie certyfikatów inwestycyjnych Funduszu Inwestycyjnego PFR Biznest Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych na rzecz wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw* – podpisano 6 umów na kwotę ponad 66% dostępnej alokacji,

- *Utworzenie i objęcie certyfikatów inwestycyjnych Funduszu Inwestycyjnego PFR KOFFI Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych na rzecz wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw* podpisano 4 umowy na kwotę blisko 60% dostępnej alokacji,
- *Utworzenie i dokapitalizowanie Funduszu Gwarancyjnego wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw:*
 - Do końca 2018 r. gwarancją POIR objęto 36 umów kredytowych - wartość udzielonych gwarancji – 21,5 mln EUR (92,7 mln PLN).
 - W 2018 r. zwiększono wartość dof. instrumentu do 277 mln EUR (1,2 mld PLN).

W 2018 r. rozwiązana została (na wniosek PARP) umowa o finansowanie projektu *Fundusz pożyczkowy innowacji*. Uwolnione środki zwiększyły kapitalizację instrumentu *Utworzenie i dokapitalizowanie Funduszu Gwarancyjnego wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw*.

Rozkład projektów

✓ *według rodzajów beneficjentów*

W ramach III osi 1509 projektów o wartości wkładu UE 1 008,92 mln EUR (4,34 mld PLN) realizowały podmioty z sektora MSP. Stanowi to ponad 98,95% liczby projektów i 60,27% wartości dofinansowania UE udzielonego w ramach osi. Największa liczba projektów o najwyższej wartości udzielonego wsparcia była realizowana przez średnie przedsiębiorstwa (odpowiednio ok. 37,11% projektów oraz 35,15% dofinansowania UE udzielonego w osi). Średnia wartość projektu realizowanego przez średnie przedsiębiorstwo wynosiła 1,04 mln EUR i była mniejsza niż przeciętna wartość projektu realizowanego w ramach osi (1,10 mln EUR). Należy wskazać, iż w ramach osi realizowane były również projekty pozakonkursowe i instrumenty finansowe, w których ostatecznymi odbiorcami wsparcia są przedsiębiorcy.

✓ *w podziale na sektory gospodarki*

Biorąc pod uwagę zróżnicowanie branżowe beneficjentów III osi w oparciu o klasyfikację PKD 2007, *przedsiębiorstwa z sektora przetwórstwa przemysłowego* realizowały 64% wszystkich projektów o wartości dofinansowania stanowiącej 45,41% wartości dofinansowania w ramach osi. Natomiast *przedsiębiorstwa usługowe* realizowały 30,16% projektów o wartości dofinansowania stanowiącej 47,67% dofinansowania w ramach osi.

Wśród przedsiębiorstw usługowych, pod względem wartości udzielonego wsparcia, dominowały podmioty prowadzące działalność w zakresie *pozostałych usług opartych na wiedzy* (38,27% udzielonego wsparcia), w szczególności w zakresie finansów i ubezpieczeń. Natomiast jeśli pod uwagę weźmiemy liczbę projektów, dominowały podmioty prowadzące działalność w zakresie *usług w mniejszym stopniu opartych na wiedzy* (13,25% liczby projektów), w szczególności związanych z handlem.

W grupie przedsiębiorstw przemysłowych przeważały podmioty prowadzące działalność w zakresie *przemysłu średnioniskiej i niskiej technologii* (realizowały 41,05% projektów o wartości stanowiącej 34,46% dofinansowania w ramach osi). Pod względem wartości dofinansowania dominowały przedsiębiorstwa związane z przemysłem metalurgicznym i metalowym. Pod względem liczby projektów dominowały przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją maszyn, urządzeń, pojazdów, sprzętu transportowego (z wyłączeniem statków powietrznych i statków kosmicznych) i urządzeń elektrycznych - *Przemysł średniowysokiej technologii*.

✓ *rozkład terytorialny*

Na koniec okresu sprawozdawczego w regionach SR realizowanych było 81,51% projektów, na kwotę stanowiącą 54,34% przyznanego dofinansowania UE, a w województwie mazowieckim – 18,62% projektów, o wartości dofinansowania stanowiącej 5,96% dofinansowania UE udzielonego w osi.

6 projektów, o wartości dofinansowania stanowiącej 39,69% dofinansowania z UE udzielonego w ramach osi, stanowiły projekty obejmujące zasięgiem cały kraj.

Jeżeli chodzi o regiony SR, to największą liczbę umów zawarto w województwie małopolskim (10,79% liczby projektów), wielkopolskim (9,14% liczby projektów), śląskim (8,49% liczby projektów) i pomorskim (8,42% liczby projektów). Umowy o największej wartości zawarto natomiast w województwie podkarpackim (7,76 % wartości projektów) i małopolskim (6,49 % wartości projektów). Najmniej umów (poniżej 2% liczby projektów) zostało zawartych w województwach lubuskim, opolskim i zachodniopomorskim.

Średnia wartość projektu w ramach osi wyniosła ok. 1,10 mln EUR, w regionach SR ok. 734 tys. EUR, a w województwie mazowieckim ok. 353 tys. EUR. Natomiast średnia wartość projektu ogólnopolskiego wyniosła 110,74 mln EUR.

Ramy Wykonania

Do wskaźnika produktu oraz KEW wlicza się dz. 3.2, a do wskaźnika finansowego - wszystkie działania.

Wartość wskaźnika produktu osiągnęła 177% celu pośredniego dla regionów SR oraz 153% dla LR.

Wartość KEW osiągnęła 135% celu pośredniego dla regionów SR oraz 121% dla LR.

Wartość wskaźnika finansowego osiągnęła 230% celu pośredniego dla regionów SR oraz 191% dla LR.

Cele pośrednie dla wszystkich wskaźników ram wykonania dla obu kategorii regionów zostały osiągnięte. W związku z powyższym, rezerwa wykonania w osi będzie przyznana.

IV oś priorytetowa

Konkursy

Nabory wniosków prowadzono w poddz.: 4.1.1, 4.1.2, 4.1.4. oraz 4.2. Alokacja wyniosła 186 mln EUR (800 mln PLN). Kontynuowano z 2017 r. 3 nabory z budżetem 179 mln EUR (770 mln PLN).

Projekty pozakonkursowe

Projekt *Międzynarodowe Agendy Badawcze*, dz. 4.3 wdrażane przez FNP – ogłoszono nabory w 7 kolejnych edycjach. Do końca 2018 r. wyłoniono 11 projektów i podpisano 9 umów z aplikantami.

Projekt *Wsparcie zarządzania badaniami naukowymi i komercjalizacja wyników prac B+R w jednostkach naukowych i przedsiębiorstwach*, dz. 4.4 – w 2018 r., w ramach projektu utworzono 12 kolejnych spółek spin-off, realizowano ponad 400 prac przedwdrożeniowych oraz dokonano ponad 50 zgłoszeń patentowych. W IV.2018 r. MNiSW ogłosił nabór aplikacji, prowadzony w trybie ciągłym na finansowanie zadań w zakresie wzmocnienia kompetencji pracowników przedsiębiorców lub osób współpracujących z przedsiębiorcami, poprzez ich udział w stażach zagranicznych w ramach II komponentu projektu.

Podniesienie poziomu innowacyjności gospodarki poprzez wdrożenie nowego modelu finansowania przełomowych projektów badawczych, poddz. 4.1.3. – projekt jest realizowany w oparciu o nowy model finansowania przełomowych projektów badawczych w ramach 3 komponentów: Bezemisyjny transport publiczny, infrastruktura dla transportu publicznego oraz magazynowanie wodoru. W 2018 r. beneficjent ogłosił postępowanie w I programie na *Opracowanie i dostawę typoszeregu innowacyjnych pojazdów bezemisyjnego transportu publicznego*. W 2018 r. podpisano umowy z 7 wykonawcami wyłonionymi w postępowaniu Magazynowanie wodoru (tryb PCP), którego celem jest opracowanie innowacyjnego Systemu Zasobnika Wodoru z przeznaczeniem do zasilania ogniw paliwowych w obiektach mobilnych oraz jego demonstrację w obiekcie mobilnym (zamówienie przedkomercyjne).

*Podniesienie poziomu innowacyjności energetyki węglowej poprzez opracowanie zbioru rozwiązań dotyczących modernizacji, przebudowy lub zasad eksploatacji bloków klasy 200 MWe, poddz. 4.1.3 – celem projektu jest opracowanie zbioru rozwiązań technicznych, organizacyjnych lub prawnych służących niskonakładowej technologii zmian podstawowych parametrów pracy i utrzymaniu bloków klasy 200 MWe przy zapewnieniu żądanej dyspozycyjności i zachowaniu wymaganych norm środowiskowych oraz przetestowanie finansowania prac B+R w sektorze energetyki w formule PCP. W 2018 r. beneficjent ogłosił postępowanie *Innowacyjna technologia zmiany reżimu pracy bloków energetycznych klasy 200 MWe* (zamówienie przedkomercyjne). Beneficjent zawarł umowy z 5 wykonawcami, którzy przystąpili do prac I fazy postępowania.*

Ramy Wykonania

Do wskaźnika produktu oraz KEW uwzględnia się poddz. 4.1.1, 4.1.2, 4.1.4 i 4.4, a do wskaźnika finansowego wliczane są wszystkie działania.

Wskaźniki produktu oraz KEW dotyczą liczby realizowanych prac B+R oraz liczby jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R.

Wartość wskaźnika produktu dot. prac B+R osiągnęła 1418% celu pośredniego dla regionów SR oraz 8013% dla LR.

Wartość wskaźnika KEW osiągnęła 281% celu pośredniego dla regionów SR oraz 650% dla LR.

Wartość wskaźnika finansowego osiągnęła 75,1% celu pośredniego dla regionów SR (stan na 20.05.2019 r.) oraz 104% dla LR.

Cele pośrednie wszystkich wskaźników ram wykonania oprócz wskaźnika finansowego w regionach SR zostały przekroczone, natomiast wskaźnik finansowy uznawany jest za osiągnięty, gdyż jego wartość przekroczyła 75% celu pośredniego. W związku z powyższym, rezerwa wykonania w osi będzie przyznana.

Rozkład projektów

✓ według rodzajów beneficjentów

W ramach IV osi przedsiębiorcy realizowali 243 projekty o wartości dofinansowania UE wynoszącej 84,23 mln EUR (362,41 mln PLN), co stanowiło 34,03% liczby projektów oraz 10,97% wartości dofinansowania UE udzielonego w ramach osi. Najwięcej projektów wśród przedsiębiorstw realizują duże przedsiębiorstwa (11,90% liczby projektów w ramach osi). Jednakże wartość dofinansowania udzielonego w/w grupie stanowiła zaledwie 3,27% dofinansowania UE udzielonego w ramach osi. Średnia wartość projektu realizowanego przez duże przedsiębiorstwo wynosiła 295 tys. EUR i była mniejsza niż średnia dla projektu realizowanego w osi, która wynosiła ok. 1,08 mln EUR oraz średnia dla projektu realizowanego przez podmioty z sektora MSP (374 tys. EUR).

✓ w podziale na sektory gospodarki

Biorąc pod uwagę zróżnicowanie branżowe beneficjentów osi w oparciu o klasyfikację PKD 2007, przedsiębiorstwa usługowe realizowały 47,76% projektów o wartości dofinansowania stanowiącej 41,21% dofinansowania UE udzielonego w ramach osi. Przedsiębiorstwa z sektora przetwórstwa przemysłowego realizowały natomiast 14,71% projektów o wartości dofinansowania stanowiącej 4,36% dofinansowania UE udzielonego w ramach osi.

Wśród przedsiębiorstw usługowych największą grupę stanowiły podmioty prowadzące działalność w zakresie *pozostałych usług opartych na wiedzy* (22,97% realizowanych projektów), w szczególności związane z edukacją. Jednakże największa liczba projektów realizowana była przez podmioty prowadzące działalność w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych – *usługi wysokiej technologii*. Pod względem wartości udzielonego wsparcia dominowały podmioty prowadzące działalność w zakresie *usług wysokiej technologii* (22,23% wartości dofinansowania UE), w szczególności związane z badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi.

W grupie przedsiębiorstw przemysłowych przeważały podmioty prowadzące działalność w zakresie *przemysłu średnioniskiej i niskiej technologii* (realizowały 7,28% projektów). W szczególności były to przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przemysłu metalurgicznego i metalowego. Pod względem wartości udzielonego wsparcia dominowały przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie *przemysłu średniowysokiej technologii* (1,98% udzielonego wsparcia), w szczególności związane z produkcją maszyn, urządzeń, pojazdów, sprzętu transportowego (z wyłączeniem statków powietrznych i statków kosmicznych) i urządzeń elektrycznych.

✓ *rozkład terytorialny*

Na koniec 2018 r. w regionach SR realizowanych było 82,64% projektów, na kwotę stanowiącą 45,53% dofinansowania UE udzielonego w osi. W województwie mazowieckim realizowanych było 12,69% projektów o wartości dofinansowania stanowiącej 6,47% dofinansowania przyznanego w osi. Pozostałe projekty (49,48% liczby projektów) o wartości dofinansowania stanowiącej 48,00% przyznanego dofinansowania w ramach osi, realizowanych było na terenie całego kraju.

Wśród regionów SR największa liczba projektów i najwyższa wartość dofinansowania występowała w województwach śląskim (12,69% liczby projektów oraz 6,45% wartości projektów), małopolskimi (11,14% liczby projektów oraz 5,29% wartości projektów) i wielkopolskim (10,36% liczby projektów oraz 8,62% wartości projektów). Natomiast w województwach opolskim, warmińsko-mazurskim, świętokrzyskim, zachodniopomorskim oraz podkarpackim wartość dofinansowania nie przekraczała 1% przyznanego dofinansowania w ramach osi.

Średnia wartość projektu w osi wyniosła ok. 1,99 mln EUR, w regionach SR ok. 1,10 mln EUR, a w województwie mazowieckim – 1,01 mln EUR. Natomiast średnia wartość projektu ogólnopolskiego wyniosła 1,93 mln EUR.

V oś priorytetowa

Projekty realizowane w 2018 r:

- Wsparcie beneficjentów programu – 593 tys. EUR (2,55 mln PLN).
- Wsparcie eksperckie i prawne – 3,27 mln EUR (14,1 mln PLN).
- Ewaluacja – 907 tys. EUR (3,9 mln PLN).
- Kontrola – 624 tys. EUR (2,68 mln PLN).
- Wsparcie procesu realizacji – 10,2 mln EUR (43,9 mln PLN).
- Informacja i promocja – 939 tys. EUR (4 mln PLN).
- Podnoszenie kwalifikacji pracowników – 453 tys. EUR (1,95 mln PLN).
- Koszty organizacyjne administracyjne i techniczne – 5,05 mln EUR (21,7 mln PLN).
- Inne – 2,68 mln EUR (11,5 mln PLN).

11.2 Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji

Biorąc pod uwagę specyfikę i zakres programu, działania prowadzone w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami dotyczą rozwiązań systemowych na poziomie całego programu.

W POIR wdrażanie zasady w zakresie równości szans i niedyskryminacji ma odzwierciedlenie w szczególności w kryteriach wyboru projektów.

Ponadto, przedstawiciele IZ biorą czynny udział w pracach Wewnątrzresortowej grupy roboczej ds. dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz w posiedzeniach Grupy roboczej ds. równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami dla funduszy unijnych 2014-2020.

W 2018 r. weszły w życie nowe wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 ustanawiające standardy dostępności w ramach funduszy europejskich 2014-2020. Instytucje POIR korzystały z usługi doradczej realizowanej przez podmiot zewnętrzny w zakresie stosowania zasady dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Przykładem projektu realizującego zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami jest projekt BRAINTECH Sp. z o.o, pn.: „Interfejs mózg-komputer”. Celem projektu jest uzyskanie przewagi technologicznej i know-how w zakresie hybrydowych interfejsów mózg-komputer poprzez stworzenie kompletnego systemu komunikacji opartego o sygnał EEG oraz infrastruktury eksperymentalnej do badania i wdrażania technologii BCI w przemyśle. Interfejs mózg - komputer (ang. Brain-Computer Interface, BCI) to system umożliwiający komunikację bez pośrednictwa mięśni, jedynie za pomocą fal mózgowych. Realizacja projektu pozwoli na opracowanie prototypu interfejsu o wysokich parametrach i osiągnięciach, a wiedza nabyta w wyniku przeprowadzonych w projekcie prac B+R będzie podstawą do wprowadzenia w fazie wdrożeniowej nowych produktów i usług. Wprowadzone w fazie wdrożeniowej produkty oraz usługi pozwolą zaspokoić wszystkie potrzeby grup docelowych określonych w projekcie. Rezultaty projektu wpisują się również w program Dostępność+ z uwagi na wpływ m.in. na poprawę jakości życia osób o głębokiej niepełnosprawności, dzięki przywróceniu im możliwości komunikacji ze społeczeństwem.

11.3 Zrównoważony rozwój

Ze środków POIR nie uzyskują dofinansowania projekty, które będą znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko. Dokonywana jest ocena, czy projekt jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju określoną w art. 8 rozporządzenia 1303/2013.

Na przykład w dz. 4.2 beneficjent może wykazać spełnienie zasady zrównoważonego rozwoju poprzez co najmniej jedno z poniższych rozwiązań:

- 1) sposób realizacji projektu zapewnia wybór rozwiązań/metod eksploatacji urządzeń/sposobów wykorzystywania powstałej infrastruktury badawczej, mających pozytywny wpływ na ochronę środowiska, w szczególności poprzez dokonywanie zakupów robót, dostaw i usług niezbędnych do realizacji projektu, w oparciu o wybór ofert (robót, dostaw i usług) najbardziej korzystnych pod względem gospodarczym i zarazem najbardziej korzystnych gdy chodzi o oddziaływanie na środowisko (np. mniejsza energochłonność, zużycie wody, wykorzystanie materiałów pochodzących z recyklingu)

lub

- 2) rezultatem projektu jest powstanie rozwiązania (produktu/technologii/usługi) pozytywnie oddziałującego na ochronę środowiska, dotyczy to w szczególności projektów dotyczących następujących obszarów: czystsze procesy, materiały i produkty, produkcja czystszej energii, wykorzystanie odpadów w procesie produkcyjnym, zamknięcie obiegu wodnego i ściekowego w ramach projektu etc., w efekcie których powstanie rozwiązanie prowadzące w szczególności do zmniejszenia materiałochłonności produkcji, zmniejszenia energochłonności produkcji, zmniejszenia wielkości emisji zanieczyszczeń, zwiększenia stopnia ponownego wykorzystania materiałów bądź odpadów, zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym.

Beneficjent przedstawia również wskaźniki potwierdzające pozytywny wpływ na realizację zasady, które sam określa lub wybiera z WLWK. Wskaźniki są monitorowane i raportowane.

W 2018 r. nie zidentyfikowano problemów w zakresie realizacji zasady zrównoważonego rozwoju na etapie wdrażania programu.

W 2018 r. IZ zrealizowała szkolenia w zakresie realizacji zasady zrównoważonego rozwoju. Tematyka szkoleń była ukierunkowana na kalibrację ocen eksperckich. Uczestnikami szkolenia byli przedstawiciele instytucji systemu wdrażania POIR oraz eksperci zewnętrzni oceniający wnioski o dofinansowanie. Ponadto, IZ zorganizowała szkolenia dla beneficjentów/wnioskodawców POIR w zakresie m.in. przygotowywania wniosków z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, czy też praktycznych aspektów zastosowania tej zasady w projektach POIR.

Przykładem projektu realizującego zasadę zrównoważonego rozwoju jest *Opracowanie koncepcji zintegrowanego, inteligentnego systemu prognozowania zapotrzebowania i zarządzania układem wytwarzania energii elektrycznej, ciepła i chłodu ze zintegrowanych źródeł odnawialnych*. Projekt polega na realizacji usługi B+R dedykowanej dla budownictwa wielorodzinnego i wielokubaturowego, uwzględniającego algorytmy optymalizujące wykorzystanie energii ze zintegrowanych źródeł odnawialnych (OZE) w skali mikro i makro. Produkt będący efektem projektu to system, który z jednej strony zarządza wszystkimi instalacjami znajdującymi się w kompleksie obiektów, a z drugiej całościowo dba o bezpieczeństwo energetyczne całego kompleksu. Na bazie wypracowanych w ramach prac badawczych algorytmów, powstanie system predykcji i zarządzania układem wytwarzania energii, mogący obsłużyć całe osiedla czerpiące energię przy wspomaganie z OZE lub wykorzystujące wyłącznie źródła OZE.

11.4 Sprawozdawczość w zakresie wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmiany klimatu

W ramach POIR zadeklarowane zostały indykatywne wydatki na cele klimatyczne, które w podziale na osie priorytetowe wynoszą odpowiednio: I oś – 192 496 559 EUR, II oś – 23 892 857 EUR, III oś – 180 043 922 EUR, IV oś – 61 148 681 EUR, co daje łącznie 457 582 019 EUR na program.

W związku z tym, iż wysokość wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmian klimatu wykazywana jest z wykorzystaniem metodyki opartej na kategoriach interwencji, w ramach POIR przyjęto, iż taką kategorią będzie *065 Infrastruktura na potrzeby badań i rozwoju, transfer technologii i współpraca w przedsiębiorstwach koncentrujących się na gospodarce niskoemisyjnej i odporności na zmiany klimatu*. W POIR zakłada się, że 100% wydatków przypisanych do kategorii 065 oznacza 100% wydatków na cele związane z klimatem.

Beneficjenci na etapie aplikowania zaznaczają, czy dany projekt koncentruje się na gospodarce niskoemisyjnej i odporności na zmiany klimatu.

Na podstawie danych uzyskanych z SL2014 na koniec 2018 r. wsparcie na cele klimatyczne wykazywane były w ramach I, III oraz IV osi priorytetowej. Dla projektów, w ramach których została wykazana kategoria 065 wydatki te wynoszą: w ramach I osi priorytetowej 61 647 555,75 EUR, z czego 47 084 573,74 EUR dotyczy projektów realizowanych w obszarach SR, a 14 562 982,01 EUR dotyczy województwa mazowieckiego. W ramach III osi wydatki wynoszą 1 587 823,63 EUR i dotyczą wyłącznie projektów realizowanych w obszarach SR. Natomiast w ramach IV osi wydatki wynoszą 771 969,78 EUR i dotyczą województwa mazowieckiego. Łącznie na cały program wydatki wynoszą 64 007 349,17 EUR, co stanowi 0,74% alokacji na program oraz niecałe 14% wsparcia przeznaczonego na cele klimatyczne w POIR.

11.5 Rola partnerów we wdrażaniu programu

W 2018 r. realizacja POIR odbywała się zgodnie z zasadą partnerstwa zawartą w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. oraz *Wytycznymi w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020*.

Partnerzy społeczni, gospodarczy oraz przedstawiciele organizacji spoza administracji uczestniczą we wdrażaniu POIR w ramach prac Komitetu Monitorującego Program oraz Grupy roboczej ds. wdrażania POIR, których są członkami.

Komitet Monitorujący Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020 (dalej: KM) został powołany na podstawie Zarządzenia nr 36 Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020. Komitet wykonuje zadania wskazane w Zarządzeniu w okresie realizacji Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.

W 2018 r. posiedzenia KM odbyły się: 10 I, 21 III, 23/24 V oraz 24 X. Na posiedzeniach Komitet dyskutował, a następnie przyjmował w trybie uchwały:

- zmiany w kryteriach wyboru projektów konkursowych, instrumentów finansowych i projektów pozakonkursowych,
- zmiany w Planie ewaluacji,
- Sprawozdanie roczne z realizacji POIR za 2017 rok.

Komitetowi przedstawiono również informacje dotyczące:

- stanu wdrażania programu,
- wyników badania ewaluacyjnego dot. obciążeń administracyjnych w ramach POIR,
- założeń instrumentu STEP - Sprawdzimy Twój Eksperymentalny Projekt,
- Programu Dostępność Plus – Przyjazna Polska,
- wyniki projektu ScaleUP.

Na posiedzeniu w X.2018 r. uczestnicy mogli zobaczyć prezentację beneficjenta Programu dot. realizowanego przez niego projektu, a także zapoznać się z zarysem nowych rozporządzeń na kolejną perspektywę finansową.

W maju 2018 r. dla członków KM zorganizowano wizytę studyjną w Krakowie. Celem wizyty było przedstawienie efektów oraz doświadczeń z wdrażania projektów realizowanych w ramach POIR. Uczestnicy mieli również możliwość bezpośredniej rozmowy z beneficjentami.

W okresie sprawozdawczym prace KM wspierała Grupa robocza poprzez realizację zadań zleconych przez KM oraz analizę kwestii związanych z wdrażaniem POIR. W 2018 r. Grupa skupiała swoje prace w głównej mierze nad wypracowaniem brzmienia kryteriów wyboru projektów. Posiedzenia Grupy odbyły się: 1 III, 27.IV, 21.IX oraz 13.XII.

Udział partnerów zapewniony jest także w procesie ewaluacji POIR poprzez zatwierdzanie Planu Ewaluacji POIR, a następnie akceptację jego corocznych aktualizacji. Członkowie KM są informowani o wynikach wszystkich realizowanych badań ewaluacyjnych dotyczących POIR. W 2018 r. partnerzy społeczni, gospodarczy oraz przedstawiciele organizacji spoza administracji mogli zapoznać się z badaniem ewaluacyjnym *Ewaluacja wsparcia w ramach POIR w zakresie krajowych inteligentnych specjalizacji*.

Na stronie internetowej www.POIR.gov.pl znajdują się materiały i informacje dotyczące działalności KM oraz Grupy roboczej, w tym: protokoły z posiedzeń, uchwały, kryteria wyboru projektów, a także raporty ewaluacyjne i sprawozdania z realizacji programu.

12. OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA ZGODNIE Z ART. 111 UST. 4 akapit pierwszy lit. A) i b) ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013

12.1 Postępy w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystania wyników ewaluacji

W okresie od ostatniego sprawozdania dot. postępów w realizacji planu ewaluacji, Plan Ewaluacji POIR był aktualizowany dwukrotnie. Jego zmiany zostały przyjęte przez Komitet Monitorujący POIR uchwałą nr 96 z dnia 29.12.2017 r. oraz uchwałą nr 130 z dnia 24.10.2018 r.

Zmiany w 2017 r. dot. m.in.:

- przesunięcia, planowanych przez IZ, *Ewaluacji wdrażania zasady równości szans i niedyskryminacji w ramach POIR 2014-2020* z 2018 na 2019 r. oraz *Ewaluacji systemu instrumentów finansowych* z I na II połowę 2018 r.,
- dodania 2 nowych badań ewaluacyjnych NCBR: *Ocena efektów wsparcia w ramach Działania 1.4 i 1.3.1 POIG* oraz *Ewaluacja on-going Wspólnego Przedsięwzięcia NCBR i SYNTHOS – SYNChem*,
- rezygnacji z realizacji badania PARP *Identyfikacja barier wsparcia POIR w zakresie promocji i internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw*.

Zmiany w 2018 r. dot. m.in.:

- połączenie *Ewaluacji pierwszych efektów wsparcia w zakresie prac B+R w przedsiębiorstwach* i *Ewaluacji pierwszych efektów wsparcia w zakresie wdrażania wyników prac B+R w przedsiębiorstwach* oraz jej przesunięcie z II połowy 2018 r. na I połowę 2019 r. Połączenie tych dwóch badań wynika z potrzeby całościowej oceny komplementarności wsparcia w zakresie prac B+R, a następnie ich wdrażania. Z kolei przesunięcie terminu podyktowane jest stosunkowo małą liczbą projektów zakończonych w ramach analizowanych osi,
- przesunięcia terminów kilku realizacji ewaluacji głównie ze względu na małą liczbę zakończonych projektów w obszarach będących tematem ewaluacji,
- rezygnacji z badania NCBR *Analiza zakładanych efektów Poddziałów 1.1.1 i 1.1.2 POIR* oraz *identyfikacja dobrych praktyk dotyczących realizacji projektów* oraz z *Badania podsumowującego realizację IV osi POIR pod kątem analizy efektów i identyfikacji dobrych praktyk dotyczących realizacji projektów* (ze względu na powtórzenie zakresu badania z roku poprzedniego *Ocena efektów zakończonych projektów współfinansowanych w ramach I i IV osi POIR*).
- połączenia dwóch badań NCBR *Analiza efektów projektów w zakresie rozwoju kadry B+R* oraz *Ocena wpływu realizacji wybranych działań IV osi na rozwój jednostek naukowych, pobudzenie współpracy i komercjalizację*,
- uzupełnienia Planu o badanie ewaluacyjne PARP polegające na analizie efektów wybranych działań POIR i POPW na poziomie sektorowym i makroekonomicznym za pomocą modelu makroekonomicznego.

Harmonogram ewaluacji realizowany jest zgodnie z planem. W kilku przypadkach (o których m.in. mowa powyżej) konieczna była zmiana terminów (zwłaszcza jeśli chodzi o badania dot. efektów POIR) ze względu na niewielką próbę zakończonych projektów w danym obszarze uniemożliwiającą prawidłowe wnioskowanie. Z tego powodu, wskutek przesunięcia niektórych badań na okres późniejszy i częściowego nakładania się obszarów z badaniami planowanymi na dany okres, IZ w konsultacji z IP zdecydowała o połączeniu wybranych badań ewaluacyjnych (efekty prac B+R oraz efekty wdrożeń w przedsiębiorstwach, czy też badania dot. IV osi). Z kolei w przypadku jednego z

badania w IV osi (*Ocena komplementarności wsparcia oferowanego w ramach Działania 4.4 i Poddziałania 4.1.2 oraz skuteczności realizacji projektów pozakonkursowych*), ze względu na dwukrotną nieudaną próbę wyłonienia wykonawcy w 2018 r., badanie planowane jest do realizacji w 2019 r.

Wyniki zakończonych badań ewaluacyjnych prezentowane są na posiedzeniach KM lub Grupy Roboczej KM lub też przekazywane są w formie syntetycznej informacji, przekazywanej mailowo do członków i obserwatorów KM, w tym do KE, zawierającej podstawowe informacje o badaniu, jego celach, wnioskach i rekomendacjach wraz z linkiem do pełnej treści raportu końcowego z badania.

Raporty z badań przekazywane są również do KJE oraz do KE za pomocą systemu SFC

W ramach programu działa także Grupa Sterująca ewaluacją POIR. Grupa składa się z przedstawicieli jednostek ewaluacyjnych IZ, IP, IW oraz KJE. We wrześniu 2018 r. odbyło się spotkanie GSE, którego przedmiotem była analiza obecnie prowadzonych badań ewaluacyjnych, ewentualnych problemów w tym obszarze oraz wstępne rozmowy nt. aktualizacji *Planu ewaluacji POIR* na rok 2019.

Do końca 2018 r. instytucje zaangażowane w realizację POIR przeprowadziły 20 badań ewaluacyjnych. W administrowanym przez Krajową Jednostkę Ewaluacji Systemie Wdrażania Rekomendacji (SWR) znajdują się rekomendacje z 12 badań ewaluacyjnych dotyczących POIR oraz POIG. Ze 100 rekomendacji zdecydowana większość dotyczy POIR, w dalszej kolejności PO IG, PO Polska Cyfrowa oraz PO Polska Wschodnia.

Jak wynika z zestawienia wygenerowanego z SWR wśród rekomendacji dot. POIR, wskaźnik rekomendacji wdrożonych przekracza 58% (w przypadku uwzględnienia rekomendacji odrzuconych 46%).

Większość wdrożonych rekomendacji dotyczyła zmian kryteriów wyboru projektów oraz systemu oceny i wyboru projektów, które umożliwiały zarówno wybór projektów bardziej wpisujących się w cele Programu/osi/działania i skorzystanie ze wsparcia szerszej grupie wnioskodawców np. obniżenie minimalnego poziomu wydatków kwalifikowanych w projekcie. Ponadto, wiele rekomendacji miało na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych wnioskodawców i beneficjentów (np. zmiany w wytycznych dot. kwalifikowalności wydatków, zwłaszcza w zakresie procedury konkurencyjności, modyfikacje organizacji paneli eksperckich, doprecyzowanie instrukcji wypełniania wniosków o dofinansowanie, szybsze przekazywanie uzasadnień negatywnej oceny wniosku), poprawę dostosowania harmonogramów konkursów do oczekiwań wnioskodawców. Bardzo ważną kwestią było wyjście naprzeciw informacyjnym oczekiwaniom wnioskodawców poprzez uruchomienie projektu STEP. Instrument STEP adresowany jest przede wszystkim do tych przedsiębiorców, którzy są zainteresowani prowadzeniem prac B+R+I, ale do tej pory nie korzystali ze środków europejskich. Po wypełnieniu i wysłaniu formularza do Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich właściwego dla miejsca realizacji pomysłu, konsultanci sprawdzają, czy pomysł wpisuje się w POIR lub wskażą inne potencjalne źródła jego sfinansowania.

IZ prowadzi także coroczny monitoring wdrażania rekomendacji programowych. Zestawienie wygenerowane z SWR jest elementem konsultacji wewnętrznych (zarówno międzywydziałowych jak i między departamentalnych w MIIR) jak i zewnętrznych z instytucjami zaangażowanymi w realizację POIR. Proces konsultacji w ramach corocznego monitoringu rekomendacji odbywa się w I kwartale danego roku.

W przypadku rekomendacji horyzontalnych i pozasystemowych za ich monitorowanie odpowiada KJE.

12.2 Wyniki działań informacyjnych i promocyjnych funduszy polityki spójności prowadzonych w ramach strategii komunikacji

Działania informacyjne i promocyjne były realizowane przez Instytucję Zarządzającą, Instytucję Koordynującą Umowę Partnerstwa w zakresie informacji i promocji (Departament Promocji Funduszy Europejskich) oraz wszystkie instytucje systemu wdrażania i były kierowane przede wszystkim do obecnych i potencjalnych beneficjentów oraz uczestników projektów i odbiorców rezultatów.

Wyniki „Badania wiedzy i potrzeb informacyjnych przedsiębiorców MSP”:

- 97% przedsiębiorców zetknęło się z określeniami FE lub FU,
- 89% wie, co znaczą,
- 1/3 miała doświadczenie w ubieganiu się o FE,
- około 20% uzyskało wsparcie,
- wg przedsiębiorców wsparcie z FE można uzyskać na rozwój działalności (45%), prace B+R oraz wdrażanie innowacji (22%),
- 87% badanych uważa, że FE pomagają w rozwoju polskich przedsiębiorstw,
- 68% uważa, że jego firma może się o takie wsparcie ubiegać,
- 22% twierdzi, że są to środki łatwo dostępne.

Działania informacyjne, edukacyjne i promocyjne prowadzone przy wykorzystaniu Internetu, prasy, radia, telewizji, eventów, szkoleń i konferencji:

1) Prowadzenie strony internetowej www.poir.gov.pl oraz jej aktualizacja zgodnie z Aneksiem XII, art. 2.1.2 lit. d), e), f) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Liczba odwiedzin serwisu poir.gov.pl na koniec 2018 r. wynosiła 12 049 928 (w samym 2018 r. - 611 610), najpopularniejsza strona w serwisie: „skorzystaj/nabory wniosków”. Instytucje systemu prowadziły i aktualizowały serwisy poświęcone części POIR wdrażanej przez IP/IW: NCBR (292 142 tys. wyświetleń), BGK (190 738 tys. wyświetleń), PARP (1 828 766 wyświetleń), OPI (19 947 wyświetleń), FNP (778 371 wyświetleń). Komunikacja była również prowadzona w serwisach dotyczących FE w mediach społecznościowych. W przypadku IK UP są to Facebook (ponad 66,5 tys. fanów), YouTube (674 subskrypcje), Instagram (ponad 300 obserwujących). Główne media społecznościowe, z których korzystają IP to TT i FB. Wszelkie informacje dotyczące Programu są oznaczane przez IP odpowiednimi hasztagami.

2) Kampania (IK UP) „Zmień skalę działania” (XII.2017 – V.2018) – prowadzona w TV z kanałem VOD oraz w Internecie. Celem było dotarcie do przedstawicieli sektora MSP z informacją o możliwościach wsparcia z FE. Ponieważ konkursy ogłaszane w ramach POIR są również skierowane do MSP kampania była działaniem mającym zachęcić przedsiębiorców do korzystania ze środków unijnych, w tym ze środków POIR.

Działania TV: XII.2017 - I.2018 (TVP, kanały tematyczne). Kampania w Internecie: I–V.2018 r. – Facebook, LinkedIn, YouTube, GoogleAdwords

Statystyki dotarcia:

- spoty TV – 11,8 mln osób (16 – 59 lat),
- 5 filmów na portalach VOD – 10, 2 mln odtworzeń,

- Podstrony portalu dla grup docelowych kampanii – ponad 170 tys. odsłoneń.

3) Tematyka POIR pojawiła się w ponad 100 materiałach przygotowanych przez wszystkie instytucje systemu wdrażania POIR wyemitowanych w mediach, w tym: 29 audycjach telewizyjnych (TVP), 46 audycjach radiowych (Polskie Radio, TOK FM, RMF MAXX), 25 w prasie drukowanej (w tym m.in. Newsweek, Puls Biznesu, Rzeczpospolita, Sieci, Manager, Gazeta Polska Codziennie), 27 w Internecie (w tym portal money.pl, manageronline.pl, pb.pl, rp.pl). Ponadto instytucje systemu wdrażania emitowały spoty reklamowe zachęcające do skorzystania ze środków POIR.

4) Spotkania „Innowacyjna firma” dla przedsiębiorców, gdzie prezentowana była oferta wsparcia z POIR. W 2018 r. to 8 spotkań w miastach powiatowych (Stalowa Wola, Zamość, Kępno, Słupsk, Łomża, Pleszew, Częstochowa, Suwałki) udział wzięło 515 osób.

5) Dni Otwarte Funduszy Europejskich – w dniach 11-13.V.2018 r.: 558 wydarzeń w Polsce, 3 projekty z POIR i 17 z PO IG. Wydarzeniu towarzyszyła kampania skierowana do ogółu społeczeństwa, realizowana w TVP, Polskim Radiu, w tym kanał VOD i media społecznościowe.

6) Sprawdźmy Twój Eksperymentalny Pomysł na Projekt – autorski projekt wdrożony i realizowany przez IZ od VII.2018 r. Instrument skierowany jest przede wszystkim do tych przedsiębiorców, którzy chcą realizować projekty badawczo-rozwojowe, inwestować w innowacje, a mają niewielkie lub nie mają wcale doświadczenia w pozyskiwaniu Funduszy Europejskich. Usługa jest bezpłatna i dostępna dla każdego zainteresowanego przedsiębiorcy. IZ wykonała następujące działania:

- przygotowanie, uruchomienie, prowadzenie strony internetowej instrumentu (w tym interaktywny formularz) w serwisie www.poir.gov.pl;
- realizacja we współpracy z siecią PIFE i IP szkoleń dla konsultantów sieci PIFE w dniach 18-19 oraz 25-26 kwietnia 2018 r. , przeszkolono łącznie 123 osoby;
- przygotowanie materiałów informacyjnych w postaci ulotki, prezentacji w formie broszury, animowanego filmu-instrukcji;
- stworzenie bazy ekspertów wraz z realizacją szkoleń dla ekspertów – 19.VII i 5.XI 2018 r.;
- promowanie w Internecie, radiu oraz telewizji, zorganizowano śniadanie prasowe w dniu uruchomienia instrumentu.

Do tej pory w ramach realizacji instrumentu do IZ wpłynęło 165 formularzy, a 136 przedsiębiorców skorzystało z obsługi eksperckiej.

7) W 2018 r. instytucje systemu zorganizowały i zrealizowały 14 szkoleń dla beneficjentów (przeszkolono 846 osób) oraz 20 szkoleń dla potencjalnych beneficjentów (przeszkolono 819 osoby), zorganizowano 59 spotkań informacyjnych (wzięty w nich udział 2 464 osoby).

8) Tematyka programu pojawiła się między innymi na Kongresie Impact2018, Europejskim Kongresie Gospodarczym, Europejskim Kongresie Małych i Średnich Przedsiębiorstw i innych podobnych wydarzeniach.

W kontekście poprzedniego sprawozdania należy stwierdzić, że liczba osób, które znają i rozumieją pojęcie FE utrzymuje się na podobnym poziomie, podobnie jak odsetek osób, które twierdzą, że osobiście korzystają z FE lub FE wpływają na poprawę jakości życia. W przypadku postępu inicjatyw informacyjnych i promocyjnych w stosunku do roku 2016, kontynuowano spotkania regionalne – w 2017 odbywały się w miastach wojewódzkich, a w 2018 r. w miastach powiatowych (patrz pkt 5). Kontynuowano szkolenia i spotkania informacyjne dla beneficjentów potencjalnych i faktycznych, co spowodowało zwiększenie liczby osób posiadających wiedzę o możliwościach uzyskania wsparcia

oraz zasadach realizacji projektów. Dużą jakościową zmianą w zakresie działań informacyjnych i wsparcia potencjalnych beneficjentów jest opisany w punkcie 6 instrument STEP. Jest to pierwsza tego rodzaju inicjatywa wdrażana przez IZ i realizowana we współpracy z siecią PIFE i IP.

Łączny koszt wszystkich zrealizowanych działań informacyjnych i promocyjnych instytucji systemu wdrażania POIR wyniósł: 1 085 843,19 EUR (4 672 166,07 PLN), co stanowi około 7,5% alokacji na działania informacyjno-promocyjne w latach 2014-2020 ze środków EFRR.

13. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH

Nie dotyczy okresu sprawozdawczego.

14. INFORMACJE DODATKOWE

14.1 Postępy w realizacji zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego, w tym rozwoju regionów, które cierpią na skutek sytuacji demograficznej oraz stałych lub naturalnych niekorzystnych warunków, zintegrowanych inwestycji terytorialnych, zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach programu operacyjnego

Nie dotyczy POIR.

14.2 Postępy w realizacji przedsięwzięć mających na celu zwiększenie zdolności instytucji i beneficjentów w państwach członkowskich w zakresie zarządzania funduszami i korzystania z nich

STEP

Instrument Sprawdzimy Twój Eksperymentalny Pomysł na Projekt (STEP) jest skierowany przede wszystkim do przedsiębiorców, którzy chcą realizować projekty B+R, inwestować w innowacje, a mają niewielkie lub nie mają żadnego doświadczenia w pozyskiwaniu Funduszy Europejskich. IZ w 2018 r. rozpoczęło realizację I ścieżki – Wstępna ocena Pomysłu na projekt.

Przedsiębiorca korzystający z instrumentu STEP otrzymuje ekspercką analizę pomysłu na projekt, analizę możliwości sfinansowania projektu ze środków POIR, analizę zasobów przedsiębiorcy w kontekście kryteriów pozyskania dofinansowania ze środków POIR oraz identyfikację przez eksperta słabych i mocnych stron Pomysłu na projekt.

W realizację instrumentu STEP zaangażowanych jest 16 Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich, które stanowią pierwsze ogniwo kontaktu z przedsiębiorcą, który przesłał formularz zgłoszeniowy udziału w STEP. W 2018 r. do IZ przekazano 165 formularzy zgłoszeniowych (wyświadczone 125 usług eksperckich branżowych i 11 usług eksperckich finansowych), z czego IZ zwróciło do PIFE 26 formularzy, z uwagi fakt, iż pomysł na projekt nie wpisuje się w POIR. W 3 przypadkach przedsiębiorcy zrezygnowali z usługi eksperckiej w ramach STEP. Oznacza to, że ponad 40% przesłanych przez przedsiębiorców formularzy zgłoszeniowych zostało odrzuconych przez Konsultantów PIFE już na pierwszym etapie weryfikacji Pomysłu na projekt.

Na podstawie zrealizowanych w 2018 r. usług informacyjnych w ramach instrumentu STEP można wywnioskować, że pomysły na projekt wpisują się najczęściej w KIS 12, 2, 14, 1 i 16, a w wyniku przeprowadzonej analizy pomysłu na projekt przez eksperta STEP najwięcej rekomendacji jest do poddziałań 2.3.2, 1.1.1, 3.2.2 POIR.

Ponadto z przesłanych zwrotnie ankiet wynika, iż:

- ponad połowa przedsiębiorców zadeklarowała złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach POIR,

- ponad 60% przedsiębiorców zadeklarowało, iż uzyskana wiedza od eksperta zmniejszyła dystans w zakresie aplikowania o pozyskanie dofinansowania w ramach POIR,
- ponad 70% przedsiębiorców reprezentuje sektor mikroprzedsiębiorców.

INNOVATION COACH

Instytucja Zarządzająca rozpoczęła przygotowania do wdrożenia projektu wpisującego się w działania wspomagające beneficjentów oraz potencjalnych beneficjentów w efektywnym wykorzystaniu środków dostępnych w ramach POIR. Projekt pod nazwą Innovation Coach - wsparcie potencjalnych innowatorów w rozpoczęciu działalności innowacyjnej, będzie obejmował działania polegające na wyszukiwaniu przedsiębiorców – klientów oraz realizację usługi coachingu mającej na celu rozpoznanie potrzeb i wewnętrznego potencjału przedsiębiorstwa w zakresie zwiększania innowacyjności oraz wskazania ścieżki rozwoju. Przewidywane są również działania informacyjne w zakresie możliwości wsparcia działalności B+R+I ze środków publicznych oraz działania edukacyjne w zakresie specyfiki prowadzenia działalności innowacyjnej. Projekt jest realizowany jako II ścieżka instrumentu STEP. I ścieżka STEP – Wstępna Weryfikacja Pomysłu na Projekt została uruchomiona w lipcu 2018 r. Działania realizowane w ramach projektu będą uzupełniać usługę oferowaną w ramach I ścieżki STEP, w której grupą docelową są przedsiębiorstwa z wypracowanym wstępnie pomysłem na innowacyjny projekt. Oba narzędzia zostały zaprojektowane jako system komplementarnego wsparcia przedsiębiorców, którzy chcieliby prowadzić działalność z zakresu innowacji oraz B+R przy udziale Funduszy Europejskich.

14.3 Postępy w realizacji wszelkich przedsięwzięć międzyregionalnych i transnarodowych

Nie dotyczy POIR.

14.4 Wkład w strategię makroregionalną i strategię morskie

Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB) w Polsce jest realizowana m.in. dzięki wsparciu POIR, który wpisuje się w cel trzeciej Strategii, tj. Zwiększenie dobrobytu. Priorytetowe zagadnienia SUE RMB obejmują wykorzystanie potencjału regionu w dziedzinie badań naukowych i innowacji, usunięcie utrudnień dla rynku wewnętrznego oraz promowanie przedsiębiorczości i wzmocnienia wzrostu małych i średnich przedsiębiorstw. Należy zauważyć, że przewidziane w POIR interwencje wpisują się w zakres SUE RMB poprzez wspieranie rozwoju naukowego i badawczego instytucji B+R i przedsiębiorstw oraz zwiększanie konkurencyjności podmiotów, a także poprzez wykorzystanie istniejącego już potencjału w dziedzinie badań, innowacji i działalności przedsiębiorstw. Wsparcie POIR umożliwia także podjęcie współpracy transnarodowej w celu rozwoju i komercyjnego wykorzystania wspólnych projektów badawczych, a także ochronę praw własności intelektualnej. Ponadto dzięki wsparciu w ramach 4. osi POIR możliwe jest podjęcie zwiększonej współpracy naukowej polskich i międzynarodowych jednostek naukowych, w szczególności pod kątem wymiany doświadczeń dotyczących efektywnej współpracy pomiędzy nauką i gospodarką. Taki efekt jest przewidywany również w wyniku wdrażania działania mającego na celu zwiększenie potencjału kadr B+R w projektach zespołowych prowadzonych w jednostkach naukowych lub przedsiębiorstwach w ramach międzynarodowych programów badawczych lub współpracy ośrodkami naukowymi na świecie.

Przykładem projektu wpisującego się w realizację SUE RMB jest projekt firmy SEA HORSE Sp. z o.o. pn. „Opracowanie innowacyjnego zespołu prądotwórczego w wykonaniu morskim”.

Przedmiotem projektu jest opracowanie innowacji produktowej - zespołu agregatu prądotwórczego w wykonaniu morskim, o bardzo niskim poziomie emisji szkodliwych substancji, takich jak NOx, SOx, CO, CO₂, cząsteczki stałe PM. Wykonawcą usługi będzie jednostka naukowa - Wydział Mechaniczny Akademii Morskiej w Gdyni. W Polsce nie produkuje się zespołu prądotwórczego

w wykonaniu morskim, zarówno na potrzeby przemysłu stocznioowego dla żeglugi morskiej i śródlądowej, jak i przemysłu wojskowego. W ramach projektu opracowany zostanie agregat prądotwórczy, który zostanie poddany testom, a następnie certyfikacji. Produkt będzie wykorzystany do zasilania w prąd elektryczny jednostek pływających morskich i rzecznych oraz do zastosowań wojskowych np. zasilania bojowe i poligonowe oraz off-shorowych np. do zasilania platform wiertniczych, specjalistycznych statków: kablowców, holowników i badawczych, jako przenośne zestawy prądotwórcze do pracy w środowisku morskim. Docelowym klientem wnioskodawcy będą polskie stocznie produkcyjne: Gdańska Stocznia Remontowa New Building, Stocznia Remontowa Nauta New Building, Stocznia Marynarki Wojennej w Gdyni, Stocznia Crist, Stocznia Szczecińska Nowa, producenci luksusowych jachtów pełnomorskich: Sunreef Yacht, Galeon (światowi liderzy). Klientem wnioskodawcy będzie Stocznia Marynarki Wojennej w Gdyni, Stocznia Remontowa Nauta, Gdańska Stocznia Remontowa, armatorzy jednostek żeglugi śródlądowej, rzecznej, żeglugi morskiej polskiej i zagranicznej (PERCiP, OT Logistics S.A.), armatorzy eksploatujący jednostki na obszarach specjalnych ECA, SECA (akwen Morza Bałtyckiego), a także w żegludze śródlądowej, której dynamiczny rozwój w najbliższych latach planuje polski rząd.

14.5 Postępy w realizacji przedsięwzięć w dziedzinie innowacji społecznych

Nie dotyczy POIR.

14.6 Postępy we wdrażaniu działań w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb obszarów geograficznych najbardziej dotkniętych ubóstwem lub grup docelowych najbardziej zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem społecznym, zwłaszcza w odniesieniu do społeczności zmarginalizowanych i osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz młodych ludzi, którzy nie pracują, w tym, w stosownych przypadkach, wykorzystane środki finansowe.

Nie dotyczy POIR.

15. INFORMACJA FINANSOWA NA POZIOMIE OSI PRIORYTETOWYCH I POZIOMIE PROGRAMU

W celu oceny postępów w drodze do osiągnięcia celów pośrednich wyznaczonych w odniesieniu do wskaźników finansowych w 2018 r. została uzupełniona w tabeli 6 kolumna 13 zgodnie z rozporządzeniem 2019/256 zmieniającym rozporządzenie 2015/207.

16. INTELIGENTNY, TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU

Dostępność+

W 2018 r. rozpoczęto prace nad włączeniem POIR w realizację rządowego *Programu Dostępność+*. Na posiedzeniu Grupy Roboczej w dniu 13.XII zaproponowano, aby w ramach poddziałań: 1.1.1, 2.3.2, 2.3.5 oraz 3.2.1 zrealizować konkursy dedykowane realizacji Programu Dostępność+ z wydzieloną alokacją oraz kryteriami dostosowanymi do celów Programu. Głównym założeniem zaproponowanych zmian w kryteriach było, aby rezultat projektu był innowacją nakierowaną na zaspokojenie specyficznych potrzeb osób z ograniczeniami funkcjonalnymi (fizycznymi lub poznawczymi). Miał na celu rozwiązanie problemów ww. osób, poprzez stworzenie produktów i technologii istotnie przyczyniających się do zwiększenia dostępności, rozumianej jako zniesienie barier w ich otoczeniu (przestrzeni fizycznej, rzeczywistości cyfrowej, systemów informacyjno-komunikacyjnych, produktów, usług). W efekcie rezultat projektu powinien pozwolić ww. osobom na funkcjonowanie w otoczeniu na zasadzie równości z innymi.

17. KWESTIE MAJĄCE WPLYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA — RAMY WYKONANIA

Według stanu na koniec 2018 r. wartość wskaźnika finansowego w IV osi priorytetowej w regionach słabiej rozwiniętych stanowiła 55% celu pośredniego. Jednak w związku z wejściem w życie rozporządzenia KE 2019/256, które umożliwia do wartości wskaźnika finansowego doliczenie wydatków, które zostały poniesione i zapłacone przez beneficjentów do 31.12.2018 r., ale nie zostały jeszcze certyfikowane do KE, wartość tego wskaźnika według stanu na dzień 20.05.2019 r. stanowiła 75,1% celu pośredniego. Ostateczna wartość tego wskaźnika będzie znana w ostatnim tygodniu czerwca 2019 r.

IZ we współpracy z NCBR na bieżąco monitorowała stan realizacji ww. wskaźnika. Przez cały okres sprawozdawczy podejmowane były działania zaradcze i naprawcze. Działania te polegały na:

- dążeniu do jak najszybszego odblokowania możliwości certyfikacji wydatków do KE, w celu zwiększenia kwoty certyfikacji w I i IV osi,
- uruchomieniu certyfikacji zaliczek w działaniach 4.1 i 4.2 w projektach „mieszanych”- tzn. z pomocą publiczną i bez pomocy publicznej, w wysokości do 40% dofinansowania w projekcie (wprowadzono m.in. zmiany we wzorze umowy o dofinansowanie oraz w instrukcji dla beneficjentów w zakresie wypełniania wniosku o płatność, uregulowano kwestie dotyczące braku konieczności wnoszenia zabezpieczania zaliczek przez beneficjentów z sektora finansów publicznych),
- wprowadzeniu w NCBR zmian organizacyjno-kadrowych w celu zwiększenia zasobów kadrowych obsługujących projekty w IV osi (zmiany polegały w szczególności na przypisaniu jednemu Działowi Finansowania Projektów, opieki zarówno finansowej jak i merytorycznej nad wdrażanymi projektami oraz dedykowaniu dodatkowych pracowników do tzw. weryfikacji „zza biurka” wniosków o płatność w IV osi priorytetowej),
- przyspieszeniu podpisywania umów z rozstrzygniętych konkursów, celem certyfikacji możliwych wydatków z tych umów jeszcze w 2018 r.,
- szczegółowym oszacowaniu wartości wydatków poniesionych przez beneficjentów w 2018 r., których IP nie certyfikuje w 2018 r, ale zostaną rozliczone do końca marca 2019 r. i zostaną dodatkowo uwzględnione w realizacji celu pośredniego wskaźnika finansowego,
- zobowiązaniu instytucji wdrażającej działanie 4.2 (OPI) do zweryfikowania projektów pod kątem możliwości wcześniejszego ich rozpoczęcia przez beneficjentów i szybszego uruchomienia w nich płatności,
- wprowadzeniu zmian w zakresie ryczałtowego rozliczania kosztów pośrednich w działaniu 4.4,
- ustaleniu z Ministerstwem Finansów dodatkowych sesji płatniczych w BGK w grudniu 2018 r., dedykowanych wyłącznie POIR, w celu zintensyfikowania wypłat na rzecz beneficjentów do końca 2018 r.

Podjęcie ww. działań doprowadziło ostatecznie do osiągnięcia minimalnej wymaganej wartości uznawanej za osiągnięcie tj. 75% celu pośredniego wskaźnika finansowego w IV osi priorytetowej dla regionu słabiej rozwiniętego. W związku z powyższym, rezerwa wykonania zostanie przyznana.

Szczegółowa analiza wskaźników ram wykonania została przedstawiona w rozdziale 6, 11.1 oraz w tabeli 5.

18. INICJATYWA NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH

Nie dotyczy POIR.

19. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW DO SPRAWOZDANIA

Załącznik I Streszczenie Sprawozdania podawane do wiadomości publicznej

Załącznik II. Sprawozdanie z wdrażania instrumentów finansowych (matryca)

20. SPIS TABEL ZAŁĄCZONYCH DO SPRAWOZDANIA

Tabela 1. Wskaźniki rezultatu dla EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 3A. Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 3B. W odniesieniu do wybranych wspólnych wskaźników produktu dla wsparcia z EFRR w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” związanego z inwestycjami produkcyjnymi — liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w ramach programu operacyjnego

Tabela 5. Informacje na temat celów pośrednich i końcowych określonych w ramach wykonania

Tabela 6. Informacje finansowe na poziomie osi priorytetowej i programu określone w tabeli 1 załącznika II do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1011/2014

Tabela 7. Kumulatywny podział danych finansowych według kombinacji kategorii interwencji dla EFRR, EFS i Funduszu Spójności

Tabela 8. Wykorzystanie finansowania krzyżowego

Tabela 12. Duże projekty